

BLOEDKONINGINNEN

DELALANDE - MOGAVINO - GOMEZ

ELEONORA

DE ZWARTE LEGENDE

DEEL 2/3







BLOEDKONINGINNEN

ELEONORA

DE ZWARTE LEGENDE

DEEL 2/3



SCENARIO

ARNAUD DELALANDE & SIMONA MOGAVINO

NAAR EEN OORSPRONKELIJK IDEE VAN SIMONA MOGAVINO

STORYBOARD

ERWAN LE SAËC

TEKENINGEN

CARLOS GOMEZ

INKLEURING

CLAUDIA CHEC



KORTE INHOUD VAN HET VORIGE DEEL

Op 25 december 1137 worden Lodewijk VII en Eleonora van Aquitanië tot koning en koningin van Frankrijk gekroond.

In het openbaar vernederd door haar schoonmoeder Adelaïde en als een kind behandeld door Suger, de raadsheer van de koning, is Eleonora vastbesloten de plaats in te nemen die haar toekomt. Ze slaagt erin ze allebei uit hun macht te onttrekken. Daarna neemt ze de overhand op haar koninklijke echtgenoot en slaagt erin hem ervan te overtuigen de burgeropstand in Poitiers te onderdrukken. De burgers van Poitiers beweerden een «vrije gemeente» te vormen.

Maar daar wil Eleonora het niet bij houden.

Terwijl Suger de bouw van de abdij van Saint-Denis afwerkt, is de koningin, die nu Frankrijk –en haar man– aan haar voeten heeft, vastbesloten «haar rechten te laten gelden» over het graafschap Toulouse en de al te vranke graaf van Champagne te vernederen. Maar tijdens deze maalstroom van emoties en geweld bereidt zich een vreselijk drama voor...

De politieke, intrigerende, verliefde, trouweloze of sublieme Eleonora gaat over het verloop van de geschiedenis beslissen!

Een hartelijke dank aan Simona, steeds even gepassioneerd, artistiek en enthousiast, aan Carlos voor zijn fantastische tekeningen die zo schitterend onze geliefde middeleeuwen tot leven brengen, aan Erwan, voor zijn edele en efficiënte samenwerking, aan Marya, voor haar editoriale opvolging en haar onaflatende steun aan dit project, en aan José Luis, die kleur gaf aan Eleonora 2 en zo het grote genot van dit collectieve avontuur vervolmaakte...

Arnaud Delalande

Dank aan mijn mooie familie die me steeds steunt.

Dank aan Arnaud voor zijn professionalisme, zijn vriendelijkheid, zijn beschikbaarheid en zijn geduld!

Aan Marya die ik nooit genoeg kan danken om in me te geloven... Marya, je bent uniek en de echte koningin van deze collectie!

Dank aan Carlos, mijn geliefkoosde tekenaar, die me blijft verwonderen met zijn tekenwerk.

Een hartelijke dank aan de hele ploeg: samenwerken is een onophoudelijke verrijking.

Maar ik wil vooral Eleonora danken die de geschiedenis van Frankrijk en van mij veranderde.

Simona Mogavino

1ste druk, november 2013

© 2013 Guy Delcourt Productions – Delalande, Mogavine, Gomez

© 2013 Nederlandstalige editie: Uitgeverij Daedalus, Genk

Alle rechten voorbehouden.

Oorspronkelijke titel: Aliénor – la légende noire

Scenario: Arnaud Delalande & Simona Mogavino

Storyboard: Erwan Le Saëc

Tekeningen: Carlos Gomez

Inkleuring: Claudia Chec

Vertaling: Kris De Saeger

Lettering: Daedalus

ISBN: 978-90-88104-65-7

D/2013/11960/80

Uitgeverij Daedalus

www.uitgeverijdaedalus.be



HET JAAR ONZES
HEREN 1143,
VITRY-EN-PERTHOIS.

IK HEERSTE OVER FRANKRIJK...
OF LIEVER, ELEONORA
HEERSTE OVER FRANKRIJK.

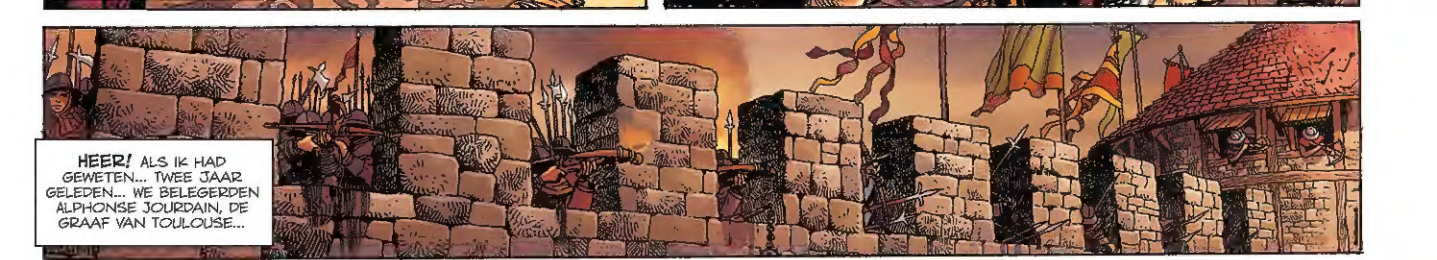
HOE KON IK ZO
BLIND ZIJN?



ONZE AANVAL OP
POITIERS LIEP OP EEN
MISLUKKING UIT. HET
WERD EEN DRAMA...



ALS IK HAD GEWETEN WAT ME
NOG TE WACHTEN STOND!
DAT ALLES VOOR HAAR... DOOR
HAAR... ELEONORA! POITIERS...
DAN TOULOUSE... WAAROM
LUISTERDE IK NIET NAAR DE
WAARSCHUWINGEN VAN SUGER?



HEER! ALS IK HAD
GEWETEN... TWEE JAAR
GELEDEN... WE BELEGERDEN
ALPHONSE JOURDAIN, DE
GROAF VAN TOULOUSE...



SOLDATEN, HET
OGENBLIK IS GEKOMEN!
MAAK JULLIE KLAAR...
LAAD DE KATAPULTEN!
RUITERS, ACHTER HET
VOETVOLK, IN FORMATIE!

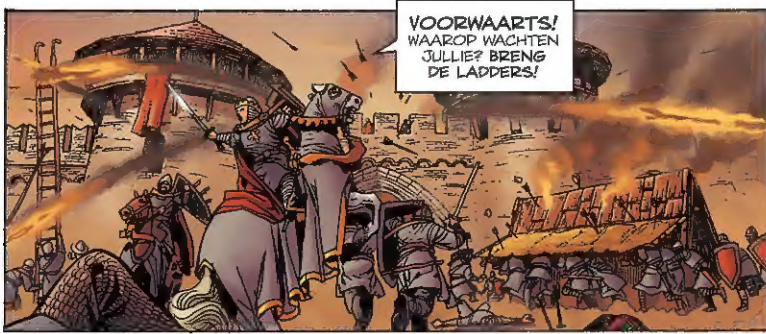


HOREN
JULLIE JE
KONING? LAAT
DIE MUREN
VALLEN!

RUITERS,
VOLG ME!
EN LAAT DE
STORMRAM-
MEN BEUKEN!



SCHIEET!



VOORWAARTS!
WAAROP WACHTEN
JULLIE? BRENG
DE LADDERS!



BEDANKT VOOR
JE MEDELEVEN,
RACUL, MAAR
HET IS DE
TAAK VAN
DE KONING
HET GEVECHT
TE LEIDEN!

LUISTER NAAR UW SENE-
SCHALK, HET IS NUTTeloos
U ZO BLOOT TE STELLEN!
LEID DE AANVAL VANUIT UW
PAVILJOEN... WIJ ZULLEN
UW ARM ZIJN OM ER EEN
EIND AAN TE MAKEN. WE
ZULLEN U VAN ALLES OP
DE HOOGE TE HOUDEN!



VOORUIT, NIET
STOPPEN! BRENG
DE STORMRAM-
MEN TERUG!

MIJN KONING,
HET ZOU
WIJZER ZIJN
U TERUG TE
TREKKEN IN
UW TENT.



AAAAARGH!!!



VERVLOEKTEN!
GOOI DIE
LADDERS OM!
SNIJDT ZE NAAR
BENEDEN!

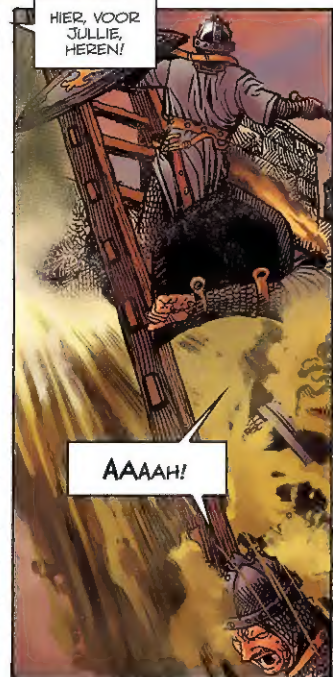
BRENG
DE
KETELS!



EN?! IS DIE
OLIE KLAAR?

JULLIE GAAN
BRADEN,
BASTARDS!

DOOP DIE
GEKKEN!



HIER, VOOR
JULLIE,
HEREN!

AAAAH!



NU OF
NOOIT... GEEF
HET TEKEN!

JA, KAPITEIN!



DAAR IS HET
SIGNAAL... WE
VEGEN ZE WEG!



DE VERDEDIGING
IS TE STERK... HET
LUKT ONS NIET!

WAT?! KEER TERUG!
BEVEEL DIE LADDERS
OPNIEUW RECHT TE ZETTEN!
EN DIE KATAPULTEN... LAAD
GROTERE ROTSEN OP!



VOORWAARTS!
VOOR DE GRAAF
VAN TOULOUSE!
WE NEMEN ZE
LANGS ACHTER!

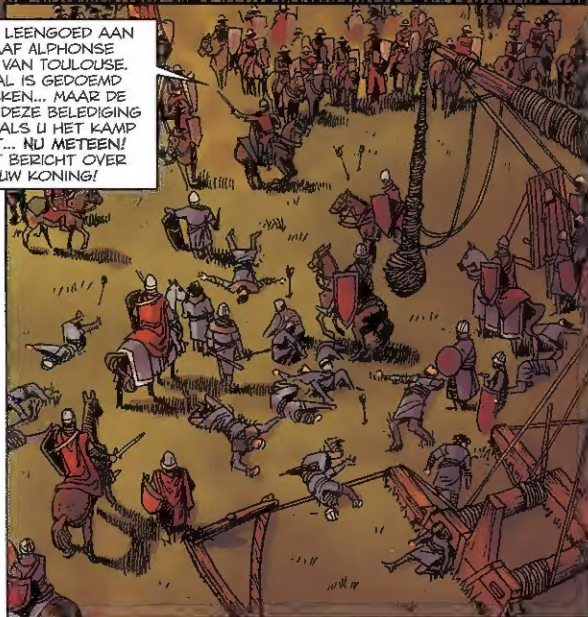


OH! MISERIA...
DEZE KEER
IS HET
AFGELOPEN...

MAAR...
WAT...



U VALT HET LEENGOED AAN
VAN GRAAF ALPHONSE
JOURDAIN VAN TOULOUSE.
UW AANVAL IS GEDOEMD
TE MISLUKKEN... MAAR DE
GRAAF ZAL DEZE BELEDIGING
VERGETEN ALS U HET KAMP
OPBREEKT... NU METEEN!
BRENG DIT BERICHT OVER
NAAR UW KONING!



WAT?! DAT KAN NIET!
MIJN LEGER KAN NIET
GEFAALD HEBBEN!

ZE LIETEN ONS GELOVEN
DAT WE DOOR DE
OMWALLING KONDEN
BREKEN, MAAR ZE DUNDEN
ONZE TROEPEN UIT VOOR
ZE ONS OMSINGELDEN...
IK SNAP NIET HOE
ZE HET KONDEN...

ZE MOETEN
HET GEWETEN
HEBBEN...
MISSCHIEN
HEEFT IEMAND...



IK FAALDE IN POITIERS EN NU IN
TOULOUSE... HOE MOET IK DAT AAN
ELEONORA OPBIECHTEN? HOE MOET
IK HAAR ZEGGEN DAT IK OPNIEUW
WERD VERSLAGEN? ZE ZAL ALLE
RESPECT VOOR ME VERLIEZEN!



ENKELE MAANDEN VOORDIEN...
PROVINS, STAD IN HET
GROOFSCHAP CHAMPAGNE,
JAAR ONZES HEREN 1140.

HET IS VOOR MIJ
EEN GROTE EER EN EEN
GROOT GENOEGEN U
OP MIJN LANDERIJEN TE
MOGEN ONVANGEN...

BEDANKT, THIBAUT, VOOR
JE UITNODIGING. DEZE
FOOR LIJKT ME EEN
GROTE GEBEURTENIS.

JA, HET IS EEN GROOT SUCCES!
EENMAAL PER JAAR WORDEN BUITEN-
GEWONE WAREN VANOVER HEEL DE
WERELD HIERHEEN GEBRACHT. IK ZORG
PERSOONLIJK VOOR DE ORGANISATIE.

HET ZIJN VOORAL DE
LOMBARDEN DIE MET
GENOEGEN DE ALPEN
OVERKOMEN OM HIER
DE PRODUCTEN TE
VERKOPEN DIE ZE UIT
DE ORIENT HALEN...

DEZE PARFUMS ZIJN
BEDWELMEND. IK WIL ER
BEST WAT VAN KOPE...
ER IS VOLDOENDE OM
HET HOOFD VAN ALLE
VROUWEN OP HOL
TE DOEN SLAAN.

MMM,
PETRONILLA,
RIJK JE DAT? JE
WAANT JE IN
HET PARADIJS!

DEZE FOOR IS EEN RIJK
DAT VROUWEN WAT GRAAG
Zouden RUILEN VOOR
EENDER WELK ANDER!

HA, HA, HA!
U HEBT
GELIJK,
VINCENT!

WE KOPEN KATOEN VOOR DE
ZOMER EN WOL VOOR DE
WINTER! EN SUIKER, OLIE, ZOUT!
SPECERIJEN. IK WIL ZE ALLEMAAL!
OH, MIJN KONING, BEKIJK DAT
IVOOR! EN DIE PARFUMS!

IK WIL ZIJDE... KIJK!
DE KLEUR VAN DE
HEMEL IN DE LENTE!

JA, LIEFJE,
NEEM AL WAT
JE WILT.

EN JIJ,
PETRONILLA, DIE
ZIJDE LIJKT ME
VOOR GROTE
DAMES, NIETS
DAT PAST BIJ
JE LEEFTIJD!

PETRONILLA, LODEWIK HEEFT
GELIJK. KIJK ROND. JE WEEET NIET
WAT KIEZEN! DEZE FOOR IS EEN
JUWELTJE! KOM, GEEN TIJD TE
VERLIEZEN. DE DAG IS KORT!

PFFF...



IK KAN JE ENKEL FELICITEREN, THIBAUT. HET WERK DAT JE HIER DOET IS PRACHTIG.

DE KLEUR VAN DE HEMEL IN DE LENTE... DE KLEUR VAN JE OGEN.

IK GEEF TOE DAT IK TEVREDEN BEN. IK VERZEKER DE HANDELAARS EN DE BEZOEKERS VAN MIJN BESCHERMING... MAAR WAAR IK HET MEEST FIER OVER BEN...



... IS DAT EEN DEEL VAN DE OPBRENGST RECHTSTREEKS NAAR DE KERK GAAT.

DAT IS ERG EDEL VAN JE, THIBAUT. IK BEN ZELF DE EERSTE OM HET WERK VAN DE KERK TE STEUNEN.



OH JA! IK HOOEDE DAT JE SUGER EEN MOOIE SOM GELD SCHONK... VOOR DE ABDIJ VAN SAINT-DENIS.

INDERDAAD. HET WAS EEN GOED JAAR. EN HET GEPEUPEL GAF ME AANZIENLIJKE BELASTINGEN.

JULLIE GAAN ZO EEN MOOIE DAG TOCH NIET VERKNOELEN, NIET?



KOM! ZIJN WE HIER OM ONS TE VERMAKEN OF OM EEN LIJST OP TE MAKEN VAN WAT AL DAN NIET BETAMELIJK IS OM AAN DE KERK TE GEVEN? DE KERK HEEFT AL ZO VEEL! HELP LIEVER UW KONINGIN KIEZEN...

... ZOALS GEWOONLIJK!



DE KONINGIN HEEFT GELIJK, SIRE. LUISTER NAAR HAAR EN DOE HAAR PLEZIER. U MOET ZICH TENSLLOTTE LATEN EXCUSEREN VOOR DAT GEBEUREN IN POITIERS...



WEEET, HEER GRAAF, DAT DIE ONDANKBAREN VAN POITIERS INDERDAAD EEN LESJE VERDIENDE! MAAR IK SCHUIF DE VERANTWOORDELIJKEID HELEMAAL OP SUGER. PFFFT! EEN GEMEENTE OPRICHTEN, EN VRIJ NOG WEL! WAT EEN IDEE!

WAAROM OOK NIET, ALS ZE DE BANDEN VAN HET LEENSTELSEL RESPECTEREN?



DAAR BEN IK HET NIET MEE EENS! UW SARCASME, UW ONBESCHAAMDEHEID ALS U TOT UW KONINGIN SPREEKT! U BENT ME RESPECT VERSCHULDIGD!

KOM, LIEFJE, RUSTIG... HET WAS MAAR EEN IDEE... EEN SLECHT WELISWAAR, MAAR...

THIBAUT... JE OVERDRIJFT! HOU JE MOND!



IK HAD ZE DE EED LATEN ZWEREN. DE GEMEENTE ZOU MIJN STEUN NODIG HEBBEN ALS HEER EN ZE ZOU ZO BIJKOMENDE VRIJHEIDEN KUNNEN VRAGEN, DIE IK ZE ZOU TOEKENNEN, NA DE BETALING VAN FLINKE HOEVEELHEDEN GOLD UITERAARD!

HIER, MIJN LIEF. OOK AL KAN
HET NIET OP TEGEN JOUW
SCHOONHEID, AANVAARD HET
ALS EEN GESCHENKJE VAN JE
KONING, DIE JE AANBIDT. ZIE
JE? HET IS EEN UNIEK STUK
UNIEK ALS JIJ, ELEONORA...

EN JIJ, IK HERINNER JE ERAAN
DAT, OOK AL ZIJN JE GEBIEDEN
GROTER EN RIJKER DAN DE MIJNE,
JE BLIJFT NIETTEMIN MIJN VAZAL!

JUIST...
EEN VAZAL!

NATUURLIJK, MAJES-
TEIT... NATUURLIJK
U HEBT GELIJK...
VERGEEF ME MIJN
ONBESCHAAMDHED...
IK LIET ME MEESLEPEN.

IK HAD LIEVER EEN
DAG OP HET SLAGVELD
GEHAD... DEZE FOOR IS
ALLICHT SCHITTEREND,
MAAR JE STERFT ER
VAN UITPUTTING!

JE HEBT GEEN
ONGELIJK, RIDDER...
DAAROM VINDT DIE
OOK MAAR EEN
KEER PER JAAR
PLAATS. HA, HA, HA!

GOED, LATEN WE
VERDER WANDELEN!

BEN JE MOE, ELEONORA?
JE LIJKT ME BEZORGD.
IK DACHT DAT JE VAN
DEZE FOOR HIELD?

MIJN GEDACHTEN MAKEN
ME SOMBER, LODIEWIJK...
IK ZIT AL DAGEN MET EEN
ANGST DIE ME PLAAGT!

ZEG, JIJ SPELT ME DE LES,
MAAR IK HERINNER JE ERAAN
DAT JE MET MIJN ZUSTER
GETROUWD BENT! HEB JE DAT
MAAGDJE GOED BEKEKEN?
HET IS EEN KIND! IK ZOU
NIET WILLEN DAT JE TITEL
VAN SENESCHALK JE NAAR
HET HOOFD IS GESTEGEN!

MAAR THIBAUT, JE MOET NIKS
VERKEERD DENKEN! IK ZAG DAT
ZE ONTGOOCHELD WAS EN DAT
DEED ME VERDRIET, MEER NIET...
JE LIJKT ME ERG ZENUWCHTIG
VANDAAG, SCHOONBROER!

ZIET U, RAOUL, UW SCHOONBROER
VERKWIJST DE OPBRENGSTEN VAN
DE FOOR OM DE KERK TE VERRIJKEN,
DIE TOCH AL ZO VOORTVAREND IS...
EN HIJ MAAKT ZICH KWAAD OVER EEN
ONSCULDIG GESCHENKJE AAN EEN KIND!

HMM... JIJ, KLEINE
GROAF VAN
CHAMPAGNE, JIJ
VERDIENT EEN LESJE!



MAAR... ZIT JE IETS
DWAARS? JE ZEGT NIETS
MEER... SPREEK OP!
JE WEEET DAT IK ALLES
VOOR JE DOE...

HET IS...
WEEET JE...



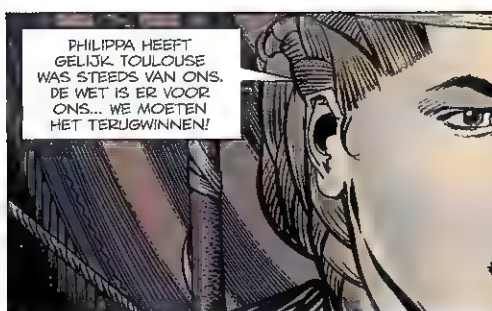
AL VERSCHIEDENE NACHTEN VERSCHIJNT
MIJN GROOTMOEDER PHILIPPA VAN
TOULOUSE IN MIJN SLAAP... EN IK ZIE
HAAR HUILEN. ZE HUILT, LODEWIJK!
ZE SMEEKTE ME GERICHTIGHEID
TE LATEN GESCHIEDEN IN HAAR
LEENGOED VAN TOULOUSE...

HAAR LEEN-
GOED VAN
TOULOUSE?



JE WEEET DAT HET DESTIJD VAN
HAAR WAS, VAN HAAR EN MIJN
GROOTVADER WILLEM I.E TROUVÈRE!
ZE SMEEKTE ME, LODEWIJK. IK
ZAL GEEN RUIST HEBBEN ZOLANG
TOULOUSE NIET OPNIEUW IN HET
BEZIT IS VAN ONZE FAMILIE!

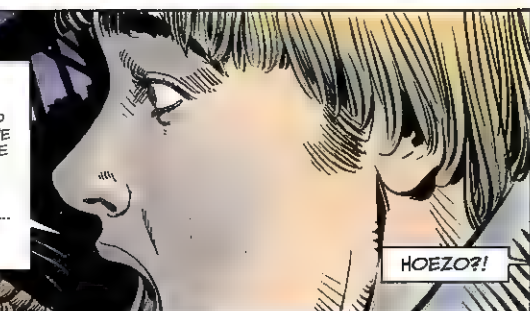
HOEZO?
MAAR...
ELEONORA...



PHILIPPA HEEFT
GELIJK. TOULOUSE
WAS STEEDS VAN ONS.
DE WET IS ER VOOR
ONS... WE MOETEN
HET TERUGWINNEN!



MAAR... WAT ZEG JE
TOCH? DAT ZOU EEN
ONRECHTVAARDIGE DAAD
ZIJN... EN TROUWENS... WE
HEBBEN NIET VOLDOENDE
MANSCHAPPEN OM
ALPHONSE JOURDAIN
TE VERPLICHTEN ZIJN
LEENGOED OP TE GEVEN...
HIJ IS EEN VAN ONZE
MAGTIGSTE VAZALLEN!



HOEZO?!



IK HERINNER ER U AAN DAT IK DE MAGTIG-
STE VAZAL BEN! IK WIL HET BELANG VAN
JOURDAIN NIET ONDERSCHATTEN, MAAR
TOCH, SIRE... BENT U BANG VOOR HEM?

IK WEEET HEEL GOED WIE JIJ
BENT EN WIE JOURDAIN IS
EN HET KAN ME NIET VEEL
SCHELEN WIE VAN BEIDE
DE MAGTIGSTE IS. IK BEN
NOCH VOOR DE EEN NOCH
VOOR DE ANDER BANG!

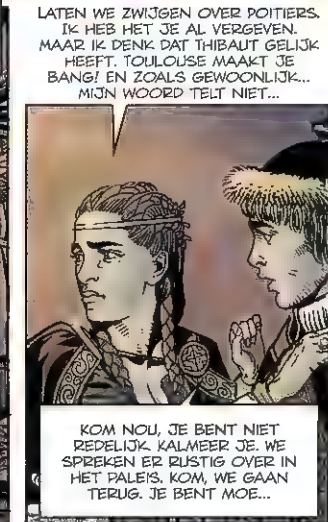
MAAR,
ELEONORA...
ALSJEBLIEFT...
HUIL NIET...



OH, MIJN LIEFJE!
JE WEEET DAT
HET MIJN HART
BREEKT JE ZO
TE ZIEN...

EN IK WEEET DAT
JE NIET ECHT VAN
ME HOUDT...

MAAR JE VERGIST
JE! WAAROM ZEG
JE ZOiets?



LATEN WE ZWIJGEN OVER POITIERS.
IK HEB HET JE AL VERGEVEN.
MAAR IK DENK DAT THIBAUT GELIJK
HEEFT. TOULOUSE MAAKT JE
BANG! EN ZOALS GEWOONLIJK...
MIJN WOORD TELT NIET...

KOM NOU, JE BENT NIET
REDELIJK. KALMEER JE. WE
SPREKEN ER RUISTIG OVER IN
HET PALEIS. KOM, WE GAAN
TERUG. JE BENT MOE...



U HAD ER ZICH BETER TUSSENUIT
GEHOUDEN, HEER GRAAF, MET ALLE
RESPECT DAT IK U VERSCHULDIGD BEN...
U SPEELDE HET SPEL VAN ELEONORA.
VERGIS U NIET. ZE IS IN STAAT DE KONING
TE OVERTUIGEN VOOR TOULOUSE...

JA, JA... WIL JE WETEN WAT
IK DENK? DIE ELEONORA IS
EEN VERWEND EN GRILLIG
WICHT... MAAR JE HEBT
MISSCHIEEN GELIJK. IK HAD
SLIMMER MOET ZIJN EN ME
NIET VERLAGEN TOT EEN
REACTIE ZOALS IK DAT DEED.



BOURGÈS.

EMINENTIE,
WE ZIJN ER.

WAAROM
HIELDEN WE
HALT? LAAT
ONS DE STAD
BINNENGAAAN!

DE POORT
IS DICHT...

WEL! LAAT
ZE OPEN
DOEN!

DOE OPEN! JULLIE
AARTSBISSCHOP,
PIERRE DE LA CHÂTRÉ,
IS AANGEKOMEN!

PIERRE
WIE?

HOE DURF JE?
DAARVOOR KUN JE
HANGEN, WEEET JE DAT?

EMINENTIE, WIND
LI NIET OP. LAAT
ME BEGAAN...

IK BEN PIERRE DE LA CHÂTRÉ! EN IK KOM
DEZE STAD IN BEZIT NEMEN ALS AARTSBISS-
SCHOP, BENOEMD DOOR ONZE HEILIGE
VADER INNOCENTIUS II! DUS ALS JULLIE
GEEN PROBLEEMEN WILLEN, RAAD IK JULLIE
AAN DIE VERVLOEKTE POORT TE OPENEN!

NEE! WE
HEBBEN
BEVEL VOOR
NIEMAND OPEN
TE DOEN!

N... NEE?! HOEZO,
NEE? WAT IS DAT
VOOR ANTWOORD?

HA, HA! BESTE MAN, JE BENT
ERG GRAPPIG! MAAR GENOEG
GELACHEN! DOE OPEN EN WE KUNNEN
SAMEN LACHEN MET JE GRAPJES!

LACH MET WIE JULLIE
WILLEN, MAAR DE ORDERS
ZIJN DUIDELIJK EN KOMEN
VAN ZIJNE MAJESTEIT,
KONING LODEWIJK, ZELF!

HOEZO? IK EIS
EEN VERKLARING!
MIJN GEDULD IS OP!

DE KONING HEEFT ZIJN
KANDIDAAT AL AANGEDUID.
EN HET IS ZIJN KANSELIËR,
CADURC. LI BENT DUS NIET
DE NIEUWE AARTSBISS-
SCHOP. BIJGEVOLG DOE
LI NIET VOOR LI OPEN!

WAT...
WAT EEN
BELEDIGING!

WAT DOEN WE
NU, EMINENTIE?

NAAR THIBAUT!
BRENG ME NAAR
DE GRAAF VAN
CHAMPAGNE!

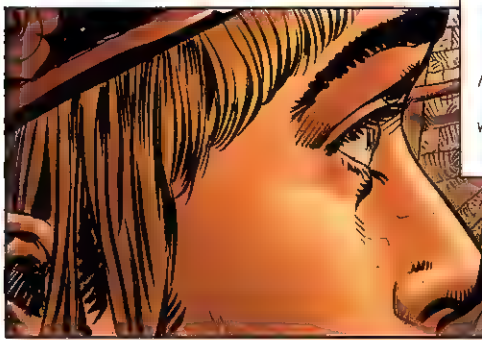
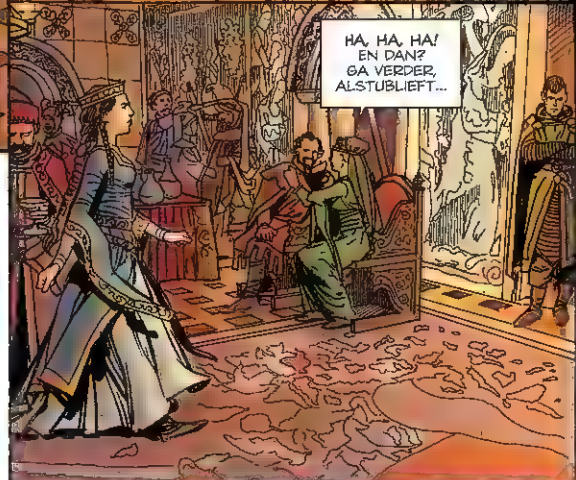


IN KONINKLIJKE
ECHTGENOOT
LIJKT IN GEDACH-
TEN VERZONKEN
VANDAAG...

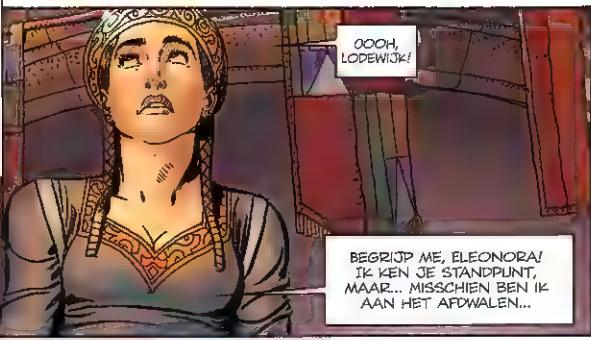
VANDAAG
ALLEEN? WAT
EEN ELLENDE!
IK GA HOREN
WAT HET NU
WEER IS!

HA, HA, HA!
EN DANZ
GA VERDER,
ALSTUBLIEFT...

WAAROM ZO BEDRUKT, LODEWIJK?!
IK ORGANISEERDE DIT FEEST
VOOR JOU! BELOON JE ME
ZO? DAT IS NIET EERLIJK!



HET IS DIE ONVOORZICHTIGE
BENOEMING VAN CADURC
DIE ME VERONTRUST... HET
RISKEERT EEN CONFLICT
MET DE PAUS UIT TE LOKKEN.
IK, DIE ALTIJD ZO DEVOOT
BEN... DIE ZELFZ MONNIK
WILDE WORDEN... IK NAM EEN
BESLISSING DIE HELEMAAL
IN STRIJD IS MET...



OOOH,
LODEWIJK!

BEGRIJP ME, ELEONORA!
IK KEN JE STANDPUNT,
MAAR... MISSCHIEN BEN IK
AAN HET AFDWALEN...



LODEWIJK, HET FEIT DAT DE CLERUS
BISSCHOPPEN EN AARTSBIS-
SCHOPPEN MOET KIEZEN IS EEN
PRIMITIEVE REGEL... AH! JE LIJKT IN
NIETS OP MIJN GROOTVADER!

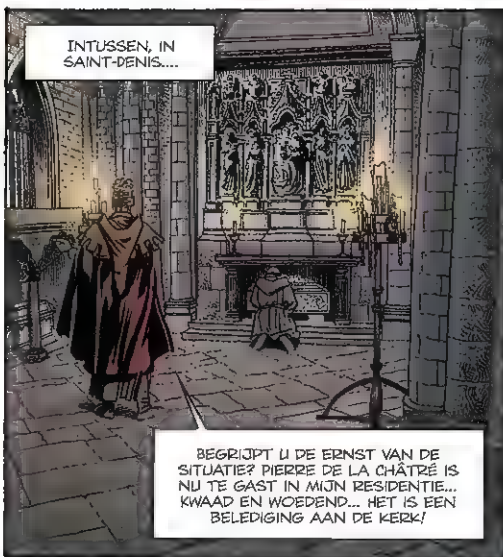


HIJ WAS EEN GROOT EN DAPPER
MEER. HIJ WIST STEEDS DE
BISDOMMEN TOE TE WIJZEN AAN
DE PRELATEN DIE HEM TOEGEWIJD
WAREN... EN HIJ WAS NOOIT
BANG DE PAUS UIT TE DAGEN!

MAAR... IK DEED HET VOOR
JOU! DAT ALLES OPDAT JE
ME NU ALS EEN LAFARDE
ZIET? ONDANKBARE!



IK ZIE DE WOEDE IN
JE OGEN, LODEWIJK...
MAAR IK ZEG HET JE
OMDAT IK JE BEMIN!



INTUSSEN, IN SAINT-DENIS....

BEGRIJPT U DE ERNST VAN DE SITUATIE? PIERRE DE LA CHÂTRÉ IS NU TE GAST IN MIJN RESIDENTIE... KWAAD EN WOEDEND... HET IS EEN BELEDIGING AAN DE KERK!



BOVENDIEN HOORDE IK DAT ELEONORA TIJDENS DE FOOR HET IDEE OPWERP TOULOUSE AAN TE VALLEN... TOULOUSE INNEMEN? DIT ALLES IS ABSURD, SUGER! WE KUNNEN DIT NIET LATEN BEGAAN!



U MOET MET LODEWIJK PRATEN EN HEM OP HET RECHTE PAD BRENGEN... ZIJN GEEST IS COMPLEET IN DE WAR DOOR... DAT HOOGMOEDIGE EN VERWENDE WICHT!



ALLEEN U KUNT HET HART VAN LODEWIJK RAKEN... ALSTUBLIEFT, SUGER, DOE IETS... EN OM DE LIEFDE GODS, ANTWOORD!

MIJN TIJD IS VOORBIJ, MIJN ZOON...

WEL! HET IS DE KANS OM HEM TE LATEN TERUGKEREN.



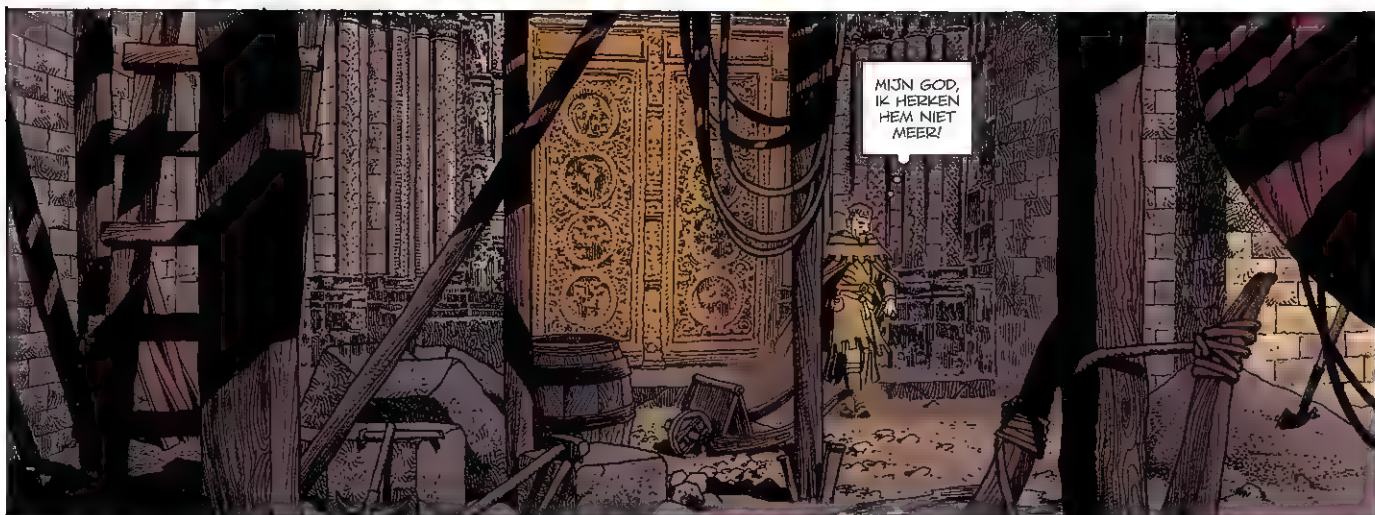
IK HEB ZIJN VADER MET DE GROOTSTE TOEWIJDING GEDIEND... EN NA HEM HEB IK LODEWIJK HELPEN REGEREN TOT MIJN KRACHTEN UITGEPUT WAREN... ZO LANG IK HET KON...



EN WAT KREEG IK ALS DANK VOOR MIJN IJVER?... IK WERD BEHANDELD MET WREEDHEID, VERWIJDERD ALS EEN MELATSE!



MIJN ENIGE DOEL IS NU NOG HET WERK AAN DEZE ABDIJ VOLTOOIEN, MIJN BESTE THIBAUT, NEEM JIJ DE HANDSCHOEN OP. ZIJ HEeft GEWONNEN EN IK KAN ER NIETS AAN DOEN...



MIJN GOD, IK HERKEN HEM NIET MEER!

ROME.

HET IS EEN
DUIDELIJKE
OPSTAND!

DIT ALLES IS ONTOELAATBAAR, DEZE
VROUW IS AL NET ZO SMERIG ALS HAAR
GROOTVADER! MAAR ER IS LODEWIJK...
EN VAN HEM AANVAARD IK DERGELIJKE
BELEDIGING NIET! ALS IK BEDENK DAT HIJ
IN DIENST VAN DE KERK WILDE KOMEN!

ZE BEWEREN DE VERTEGEN-
WOORDIGERS VAN CHRISTUS
ONDER HUN VRIENDEN EN
GETROUWEN TE KIEZEN... OF,
BETER GEZEGD, ONDER DEGENE
DIE HET MEEST BETALEN!

HET IS AAN DE PAUS, NIET AAN DE
KEIZER OF DE KONING, BISCHOP-
PEN TE BENOEMEN VOOR HUN
HEILIGE OPDRACHT! HOE DURFT HIJ
DE HEILIGE STOEL UITDAGEN?

BLIJF RUSTIG,
HEILIGE VADER.
U WORDT NOG
ZIEK ZO!

ALS U ME
TOESTAAT, UW
HEILIGHEID...

ALSTUBLIJFT,
BERNARDUS. UW
RAAD IS ME ALTIJD
KOSTBAAR.

ER WERDEN ONGETWIJFELD
ZWAAR VERGISSINGEN BEGAAN...
MAAR LAAT DEGENE DIE ZONDER
ZONDE IS, DE EERSTE STEEN
WERPEN. DAT LEERDE GOD ONS...

VOORALEER ONBESUIDS TE HANDELEN, ZOU IK ZO
VLUG MOGELIJK LODEWIJK EEN VERMANINGSBRIEF
STUREN IN DE HOOP DAT HIJ ZICH HERPAKT. DIE
FOUTEN KUNNEN ALLICHT GEWETEN WORDEN
AAN ZIJN ONERVARENHEID EN ZIJN JEUGD,
EERDER DAN AAN SLECHTE BEDOELINGEN.

HMMM... IK STEM IN MET UW
UITSTEKENDE SUGGESTIE,
BERNARDUS VAN CLAIRVAUX.
IK VERLAAT ME HELEMAAL
OP U EN UW WIJSHEID.

LODEWIJK VAN
FRANKRIJK!... JONG,
ONERVAREN...
VOORAL SLAAF VAN
HET VLEES, JA!



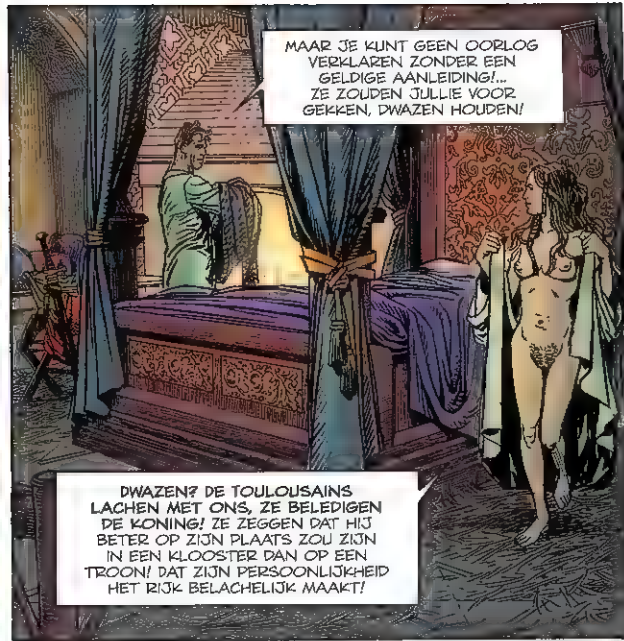
VERTEL ME NU...
IK WEET DAT
DIE GUNSTEN
EEN BEDOELING
HEBBEN... EN IK HEB
JE PLAN MISSCHIEN
AL BEGREPEN.

IK MERK DAT
JE ME GOED
KENT, RIDDER.



TOULOUSE. IK WIL
TOULOUSE... DIE STAD,
HAAR LANDERIJEN!
VOOR MIJN GROOT-
MOEDER, VOOR HET
RIJK, VOOR MIJ!

ZO... IK
WIST HET...

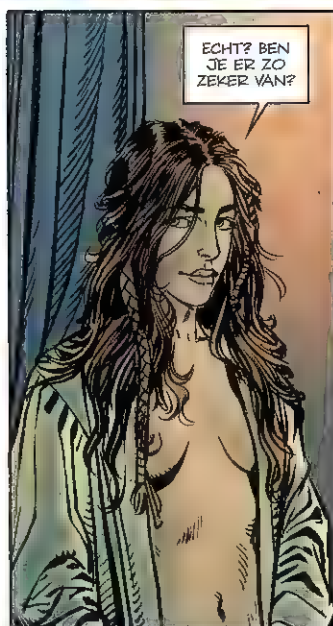


MAAR JE KUNT GEEN OORLOG
VERKLAREN ZONDER EEN
GELDIGE AANLEIDING!...
ZE Zouden JULLIE VOOR
GEKKEN, DWAZEN HOUDEN!

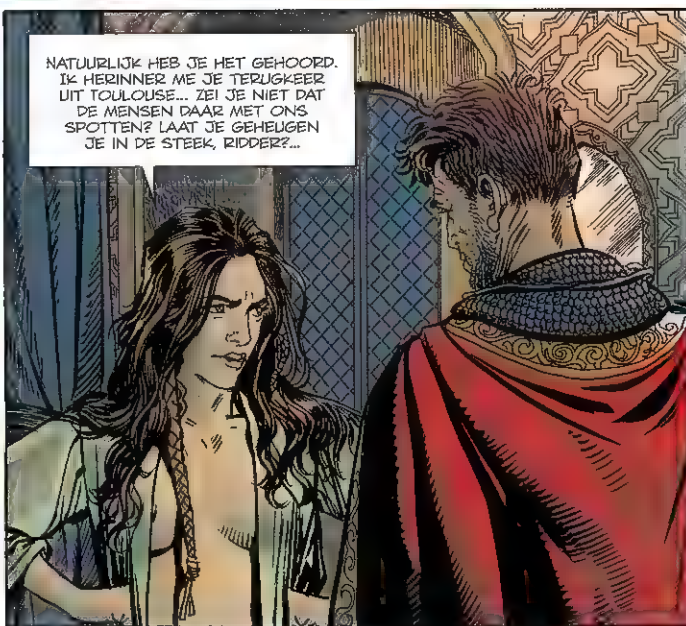
DWAZEN? DE TOULOUSAINS
LACHEN MET ONS, ZE BELEDIGEN
DE KONING! ZE ZEGGEN DAT HIJ
BETER OP ZIJN PLAATS ZOU ZIJN
IN EEN KLOOSTER DAN OP EEN
TROON! DAT ZIJN PERSOONLIJKHEID
HET RIJK BELACHELIJK MAAKT!



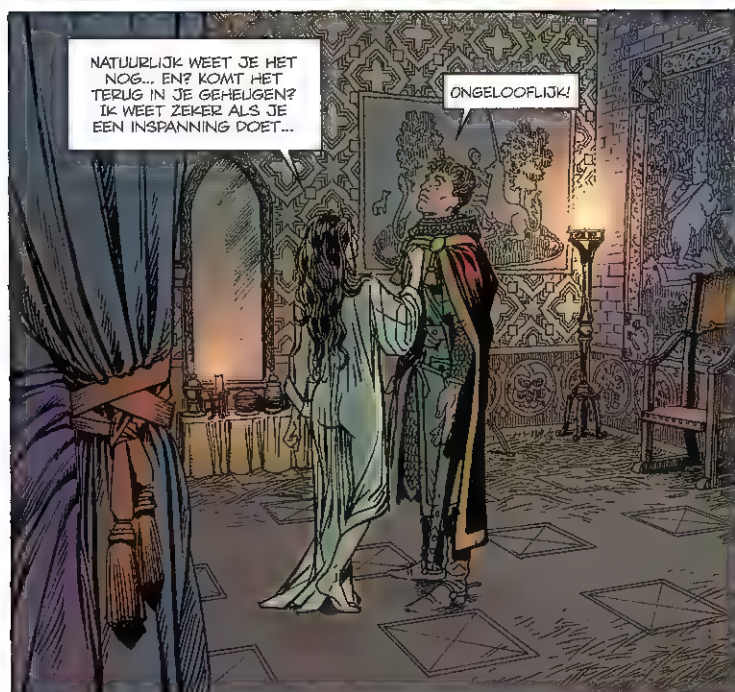
MAAR DAT IS LASTER!
IK HOORDE NOOIT ZULKE
WOORDEN UIT ...



ECHT? BEN
JE ER ZO
ZEKER VAN?

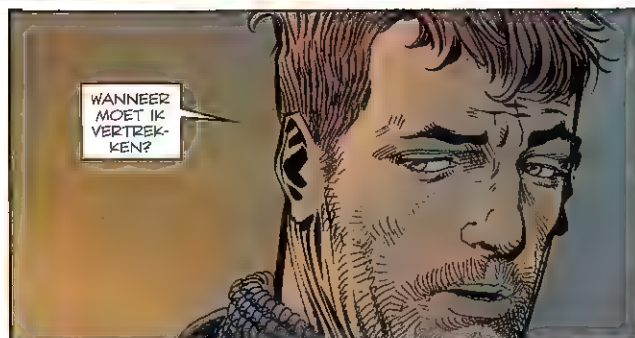


NATUURLIJK HEB JE HET GEHOORD.
IK HERINNER ME JE TERUGKEER
UIT TOULOUSE... ZEI JE NIET DAT
DE MENSEN DAAR MET ONS
SPOTTEN? LAAT JE GEHEUGEN
JE IN DE STEEK, RIDDER?...

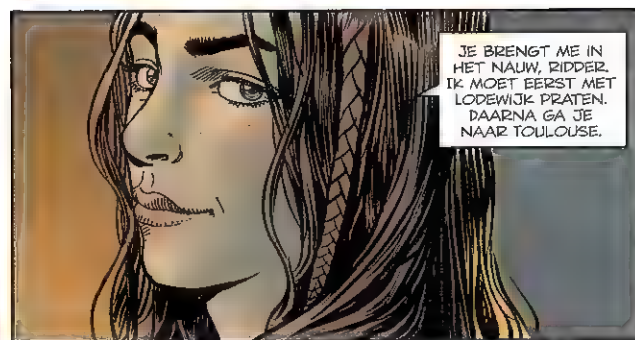


NATUURLIJK WEET JE HET
NOG... EN? KOMT HET
TERUG IN JE GEHEUGEN?
IK WEET ZEKER ALS JE
EEN INSPIERING DOET...

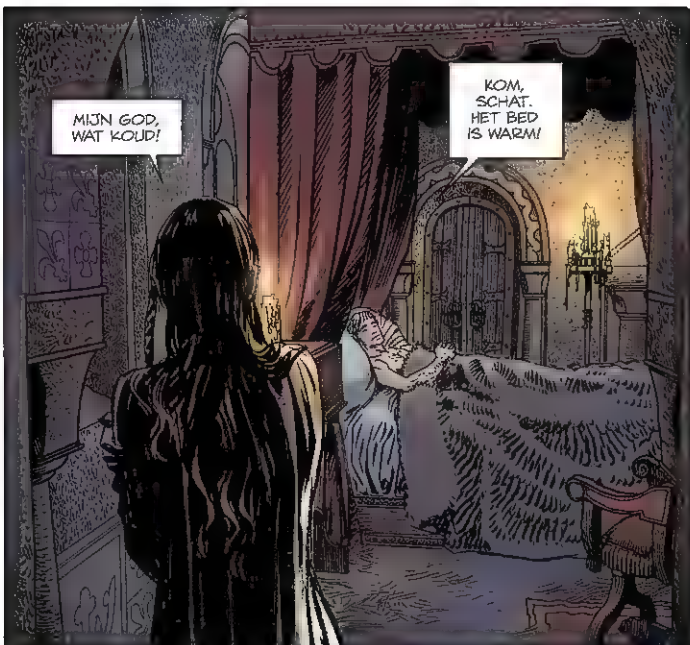
ONGELOOFLIJK!



WANNEER
MOET IK
VERTREK-
KEN?



JE BRENGT ME IN
HET NAUW, RIDDER.
IK MOET EERST MET
LODEWIJK PRATEN.
DAARNA GA JE
NAAR TOULOUSE.



MIJN GOD,
WAT KOUD!

KOM,
SCHAT.
HET BED
IS WARM!

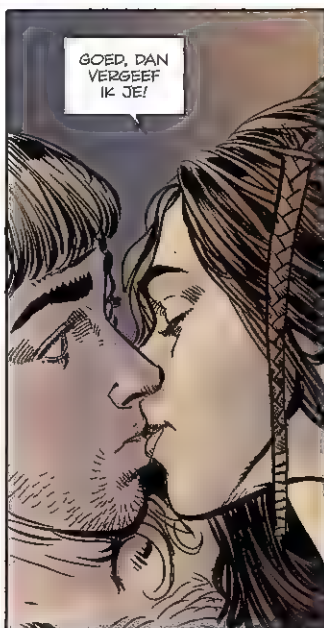


WAT IS
ER, MIJN
KONINGIN?

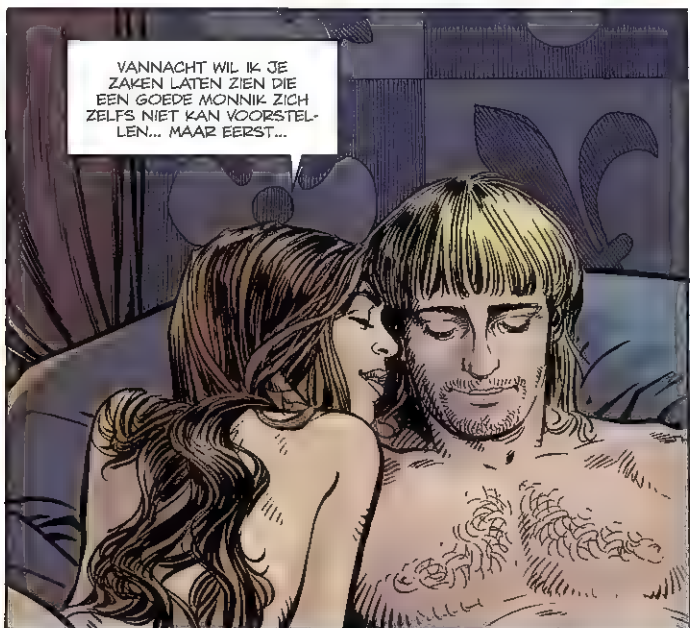
IK BEN BOOS OP
JE. IK MOEST DIE
BLIK NIET DIE JE ME
GISTEREN TOEWIERP.



JE HEBT GELIJK. EXCUSEER ME.
IK WAS BEZORGD... IK WEEET
DAT IK DE LAATSTE TIJD GEEN
AANGENAAM GEZELSCHAP
BEN... IK BELOOF JE DAT IK
HET ZAL GOED MAKEN.



GOED, DAN
VERGEEF
IK JE!

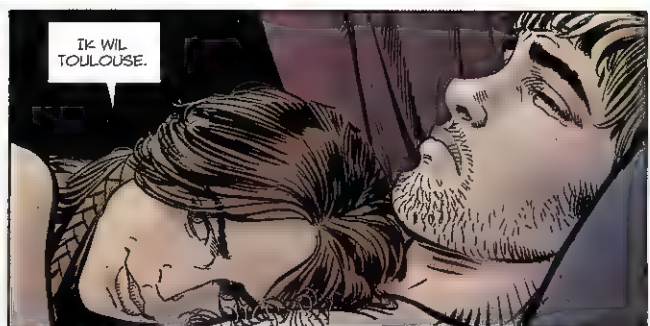


VANNACHT WIL IK JE
ZAKEN LATEN ZIEN DIE
EEN GOEDE MONNIK ZICH
ZELFS NIET KAN VOORSTEL-
LEN... MAAR EERST...

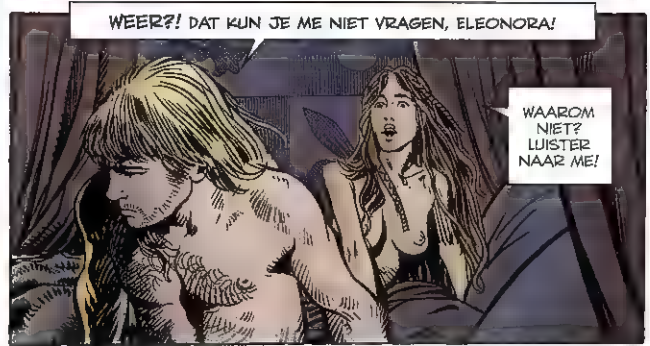


... EERST WIL IK DAT JE
IETS VOOR ME DOET.
IETS DAT ME VOORGOED
JE LIEFDE BEWIJST.

IK... IK ZAL ZE
JE BEWIJZEN,
ELEONORA...
ZEG ME WAT
HET IS...



IK WIL
TOULOUSE.



WEER?! DAT KUN JE ME NIET VRAGEN, ELEONORA!

WAAROM
NIET?
LUISTER
NAAR ME!

IK WEET HOE GEMEEN ALPHONSE
JOURDAIN IS. MEN VERTELDE ME
DAT HIJ SPOT MET FRANKRIJK
EN MET JOU OOK NATUURLIJK!
DAN ZWIJG IK NOG OVER MIJ!
MAAR DAT TERZIJDE...

WAAROVER
HEB JE HET?
IK WEET VAN
NIETS!



LODEWIJK... JE WEET NOOIT IETS. JE ZIET
NIETS! JE LUISTERT NIET! JE NEEMT NERGENS
AAN DEEL! JE ZIT ALTIJD IN GEDACHTEN
VERZONKEN EN ALS JE ERUIT KOMT, GA JE
GOD BIDDEN OM JE DE WEG TE TONEN!

LUISTER DUS VOOR
EEN KEER NAAR ME!
GELOOF ME, IK HEB EEN
GOED GEHOOR. EN IK
BEKIJK DE MENSEN AAN
HET HOF GRONDIG! IK
ZEG JE DAT TOULOUSE
IETS BEKOKSTOOF!

MAAR... JE
BESCHRIJFT HET
ME IN WOORDEN
DIE IK NAUWE-
LIJKS... WEL... BEN
IK ECHT ZOALS
JIJ ZEGT?

JE BENT AFWEZIG, LODEWIJK. WEG VAN
ALLES EN IEDEREEN... MIS JE SUGER
SOMS? MAAR IK BEN ER! SUGER KON
JE RAAD GEVEN... JE WEET WAT IK JE
DAARNAAST NOG KAN BIEDEN.

DIT STEL IK JE VOOR.
VINCENT IS EEN GOEDE
SPION. EN EEN HEEL GOED
RIDDER. WE STUREN HEM
NAAR TOULOUSE... ZO
WETEN WE WAT ZE DENKEN.
EN ALS DE GRAAF VER-
BORGEN AMBITIES HEEFT...
ZULLEN WE VERDER BESLIS-
SEN. WANT JE HEBT GELIJK,
MISSCHIEN VERGIS IK ME!

HHMM... WEL... GOED.
DAT LIJKT ME REDELIJK.
EN JIJ HEBT OOK
GELIJK. VINCENT IS
EEN GOEDE SPION!

DE VOLGENDE OCHTEND, IN HET WOUD VAN YVELINES.

HET IS EEN
MIRAKEL!
GOD KOMT
ONS TER
HULP!

TIEN, ELF... EN MET DEZE
ERBIJ, TWAALF EIKEN! NET
WAT WE NODIG HEBBEN VOOR
HET GEBINTE! ZIEN JULIE
DAT, ONGELOVIGEN! IK MOET
ZE ZELF KOMEN VINDEN!

MAAR... WE HEBBEN
HET HELE BOS IN
ALLE RICHTINGEN
DOORKRUIST
ZONDER ER
OOK MAAR
EEN TE ZIEN!

U HEBT
GELIJK...
HET IS EEN
MIRAKEL!

IK KAN HET MAAR
MOEILIJK GELOVEN,
MAAR HIJ HEEFT ZE ECHT
GEVONDEN! DIE VERREKTE
PRIESTER SLAAGT ER
STEEDS IN OBSTAKELS
MET STIJL TE OMZEILEN!

WIE WE HIER HEBBEN!...
SUGER! OH, MAAR IK ZIE AAN
UW GELAAT DAT U HET NOG
NIET GEWEND BENT EEN
VROUW TE PAARD TE ZIEN!...

U...? EUH...
ZEKER, WAT
EEN PRACHTIG
DIER, DIE VALK...

MIJN VADER VING ZE VROEGER
EN GAF HEM ME. IK VOEDDE
HEM OP, TENDE HEM, DRES-
SEERDE HEM OM TROUW TE
ZIJN AAN ZIJN MEESTERES...

JA, DE VALK MOET
VEEL VAN ZIJN VAL-
KENIERSTER HOUDEN
ALS ZE HEM ZOVEEL
AFFECTIE GEEFT...

NATUURLIJK
HOUDT HIJ
VAN ME! MAAR
TEZELFDETIJD
VREEST HIJ ME.

HA, HA!

EN DIE BESTE
LODEWIJK? HOE MAAKT
HIJ HET? IK HEB AL
EEN TIJDJE NIETS VAN
HEM GEHOORD...

WEET U, TOEN
HIJ NOG KLEIN
WAS, HEB IK ZIJN
KLAUWEN GEKNIPT
EN DAARNA
ZIJN OOGLEDEN
DICHTGENAARD...

WIRED, NIET?

MAAR HET WAS DE ENIGE MANIER OM
HEM TE DWINGEN NAAR MIJN STEM TE
LUISTEREN, ME IN ALLES TE GEHOORZAMEN,
NUTTULOZE AFLEIDING TE VOORKOMEN EN
VOORAL NUTTULOZE VERSTORINGEN... IK
KON HEM PAS HET LICHT TERUGGEEVEN EENS
IK ZEKER WAS VAN ZIJN TOEWIJDDING...

EN NU VANDAAG GA IK ZIJN KAP
AF DOEN. BINNENKORT STORT
HIJ ZICH OP ZIJN PROOI ONDER
DE MIDDAGZON! EN ALS IK HET
HEM ZEG, ZAL HIJ ZE ME KOMEN
BRENGEN... DAARNA ZAL HIJ
ZACHT ZIJN KLAUWEN WEER OP
MIJN POLS KOMEN ZETTEN...

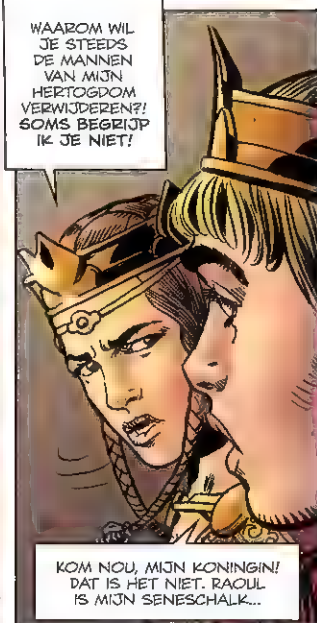
JA, MIJN ABDIJ VAN SAINT-
DENIS ZAL SCHITTEREN... MAAR
JIJ, MIJN ARME LODEWIJK...
DIE VROUW HEEFT JE MET
EEN WEL ERG DONKER LICHT
VERBLIND! ZE IS GEVAARLIJKER
DAN OOI! ZE KAN ONS ALLEN
NAAR DE ONDERGANG LEIDEN.



RIDDER VINCENZO DAMONTE IS TERUG.
HIJ VRAAGT AUDIËNTIE BIJ ZIJNE MAJESTEIT.

AH! GOED.
LAAT ONS ALLEEN.
RAOUL, U BLIJFT
BIJ ME.

U OOK,
GEOFFROY,
IK WIL DAT
U BLIJFT.



WAAROM WIL
JE STEEDS
DE MANNEN
VAN MIJN
HERTOGDOM
VERWIJDEREN?
SOMS BEGRIJP
IK JE NIET!

KOM NOU, MIJN KONINGIN!
DAT IS HET NIET, RAOUL
IS MIJN SENESCHALK...



EN GEOFFROY IS
MIJN VAZAL, EEN VAN
DE TROUWSTE! DAT
WEET JE BEST...

MIJN
KONING,
MIJN
KONINGIN!
HIER BEN IK!



JA, WELKOM, VINCENT.
IK BEN BLIJ JE EINDELIJK
TE ZIEN. WE WACHTEN
AL DAGEN OP JE!

WEL, WAT VOOR
VRUCHTEN BRENG
JE ONS UIT
TOULOUSE?



OH... BITTERE, ROTTE VRUCHTEN,
VREES IK, MAJESTEIT...

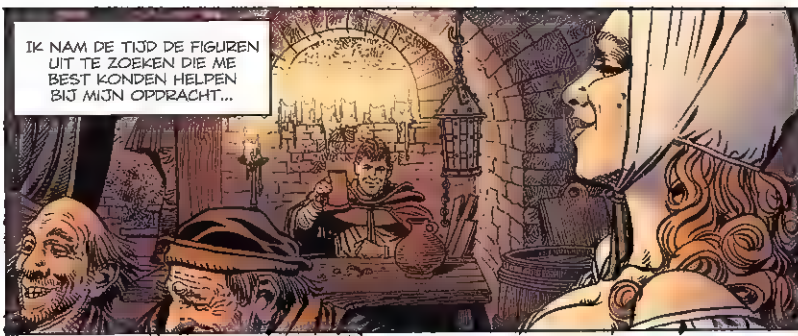
HOEZOF WAT
BEDOEL JE?



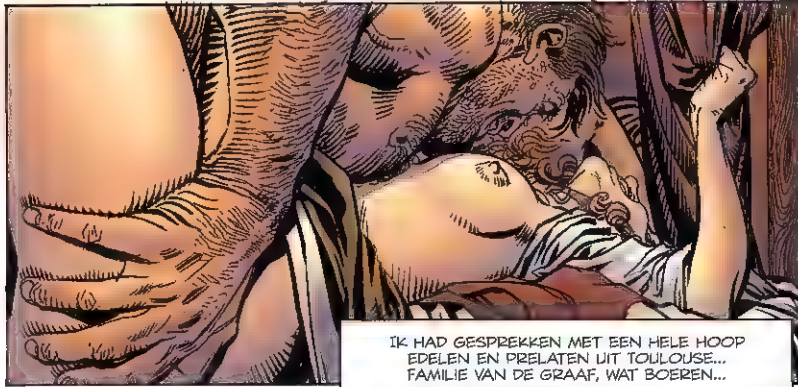
LAAT HET ME
U VERTELLEN.
TOULOUSE GONST
VAN DE VREEMDE
GERUCHTEN...



IK BRACHT MIJN DAGEN DOOR IN
VERSCHILLENDE HERBERGEN OM
INLICHTINGEN IN TE WINNEN EN
TONGEN LOS TE MAKEN... WAT
ME VRIJ GEMAKELIJK LUKTE...



IK NAM DE TIJD DE FIGUREN
UIT TE ZOEKEN DIE ME
BEST KONDEN HELPEN
BIJ MIJN OPDRACHT...



IK HAD GESPREKKEN MET EEN HELE HOOP
EDELLEN EN PRELATEN UIT TOULOUSE...
FAMILIE VAN DE GRAAF, WAT BOEREN...



KORTOM, IK
ZAG OP GEEN
MOEITE!

EN HET RESULTAAT IS VERBLUFFEND.
VERGEEF ME, SIRE... MAAR IEDEREEN
VERGELIJKT U MET... EEN LOMPE
MONNIK, NIET IN STAAT OORLOG
TE VOEREN... MEN ZEGT OOK
DAT U ELEONORA NIET VERDIENT.
MEN ZEGT DAT FRANKRIJK NIETS
ZOU ZIJN ZONDER AGUITANIE!



W... WAT?
HOEZO?!

AH! IK WIST HET!



BOVENDIEN ZIJN DE TOULOUSAINS ERG FIER
DAT ZE HUN GRAAFSCHAP KONDEN VERDEDI-
GEN TEGEN DE KLAUWEN VAN EEN KONINGIN
DIE NET ZO HEBZUCHTIG ALS WREED IS...

GOD!
GENOEG!



MAAR... TOCH... AL
DE BRIEVEN DIE IK
UIT TOULOUSE KRIJG,
VERTELLEN ME NET HET
TEGENOVERGESTELDE! IK...

BRIEVEN, BRIEVEN VAN
WIE? GENOEG NU! IK
HOUD HET NIET MEER!
HOOR JE WEL WAT VINCENT
ZEGT? GAAN WE VERDER
HET HOOFD IN HET ZAND
BLIJVEN STEKEN OF GAAN
WE EINDELIJK BESLISSEN
ECHT TE REGEREN?

IK WIST HET! IK HAD HET JE GEZEGD,
LODEWIJK! NU WETEN WE HET ZEKER:
MIJN GROOTMOEDER WILDE ME IN DIE
DROOM WAARSCHUWEN! MIJN LIEFSTE
GROOTMOEDER, WAT EEN BELEDIGING
AAN HAAR NAGEDACHTENIS!



EN AAN JE
KROON,
LODEWIJK!



IK HEB GENOEG
GEHOORD. IK WIL ER
ZELFS NIET MEER OVER
PRATEN. EN JIJ... JE
HEBT GEDAAN WAT JE
MOEST DOEN. EEN ERG
PIJNLIJKE OPDRACHT,
NIETWAAR, RIDDER? MAAR
DAT HAD IK VERWACHT...



LODEWIJK,
WACHT TOCH OP
ME! WAAR REN
JE ZO SNEL
NAARTOE?

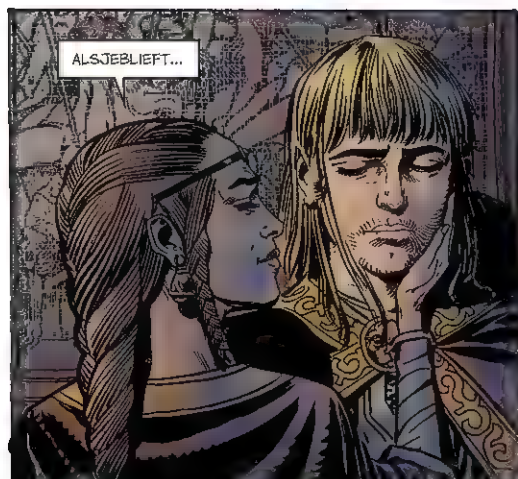


JE WILT TOCH NIET IN DE KERK
VLUCHTEN OM TE BIDDEN? OM
DE LIEFDE GODS, LODEWIJK,
WE MOETEN PRATEN!

IK MOET
NADENKEN,
ELEONORA...



NEE, LODEWIJK... JE HEBT MIJ
NODIG... KIKZ ME AAN. IK
BEN JE VROUW! KOM SLAPEN.
WE ZIJN ALLEBEI MOE...

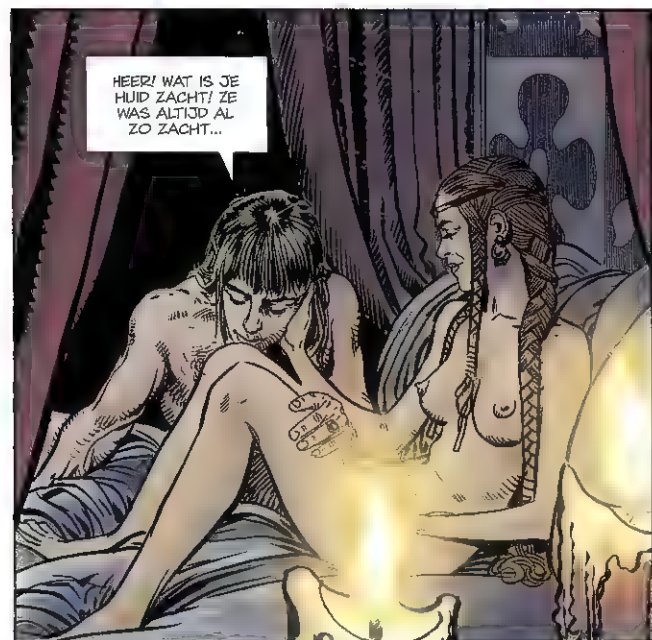


ALS JE LIEFT...



IK WEET WAT JE ME GAAT ZEGGEN: DAT IK ZWAK
BEN, DAT IK MIJN VERANTWOORDELIJKHEDEN NIET
KAN ONTVLUCHTEN... JE GAAT ME OOK ZEGGEN DAT
FRANKRIJK EEN ONVERSAAGDE KONING MOET HEBBEN
DIE ZICH LAAT RESPECTEREN... IK WEET HET...

WELNEE, JE BENT NIET ZWAK KIKZ, JE HEBT JE
GEZAG IN POITIERS HERSTELD! JE HEBT VERMEDE
DAT DE STAD EEN GEMEENTE GING VORMEN!
MAAR NU IS HET DE BEURT AAN TOULOUSE...



HEER! WAT IS JE
HUID ZACHT! ZE
WAS ALTIJD AL
ZO ZACHT...



MIJN KONING. IK WEET
HOE STERK JE BENT...



WE ZULLEN DOEN WAT JE WILT,
MIJN LIEF. MAAR SOMS BEN IK ZO
BANG DAT ZE ONS VERNIETIGEN...
SOMMIGE DAAR WILLEN MIJN DOOD
EN DIE VAN MIJN FAMILIE...

EN JIJ... JE HEBT
GEHOORD WAT ZE
OVER JE DENKEN...
LODEWIJK... JE
GAAT ZE ONS NIET
LATEN VERNIETIGEN,
NIETWAAR?

NEE!
NOOI!



NOOI.

KOM DAN, MIJN
KONING.

OH NEE! IK LIET
NIET BEGAAN.
NIETWAAR? EN
NU BEN IK HIER...
VOOR TOULOUSE...

IK FAALDE IN POITIERS, NU
IN TOULOUSE... HOE MOET
IK HET ELEONORA OPBIECH-
TEN? HOE MOET IK HAAR
ZEGGEN DAT IK OPNIEUW
WEED VERSLAGEN?...
ZE ZAL ALLE RESPECT
VOOR ME VERLIEZEN!

MIJN
KONING,
HET IS EEN
RAMP!

DE STAD IS TE
GOED VERDEDIGD.
EN DE GRAAF
OVERVIEL ONS
MET EEN LIST!

NEE, NEE! DAT
KAN NIET!... WE
MOETEN HIER WEG!
IK HEB ADEM RUIMTE
NODIG...

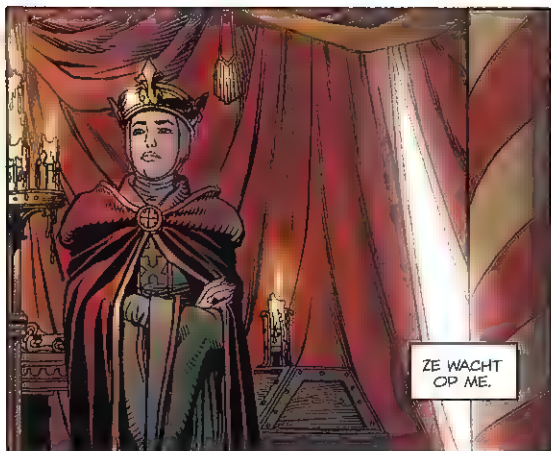
MAAR, SIRE... HET
SCHOUWSPEL
BUITEN IS... HOE
MOET IK HET
ZEGGEN...

WEL! WAT WIL JE DAT
IK DOE? ME IN MIJN
TENT VERSTOPPEN
EN MIJN OGEN
DICHT KNIJPEN?

NEE, MAJESTEIT,
HET IS GEWOON
DAT...

... JAMMER GENOEG
EEN HOOP KINDEREN
VOORTAAN ZONDER
VADER ZULLEN
MOETEN LEVEN.

IK MOET ELEONORA
SPREKEN. ZE WACHT
VERDEROP OP ME. IN HAAR
PAVILJOEN. ZE MOET HET
GEHOORD HEBBEN... DE
STILTE. HET STOPPEN
VAN DE GEVECHTEN.
OH, MIJN GOD!



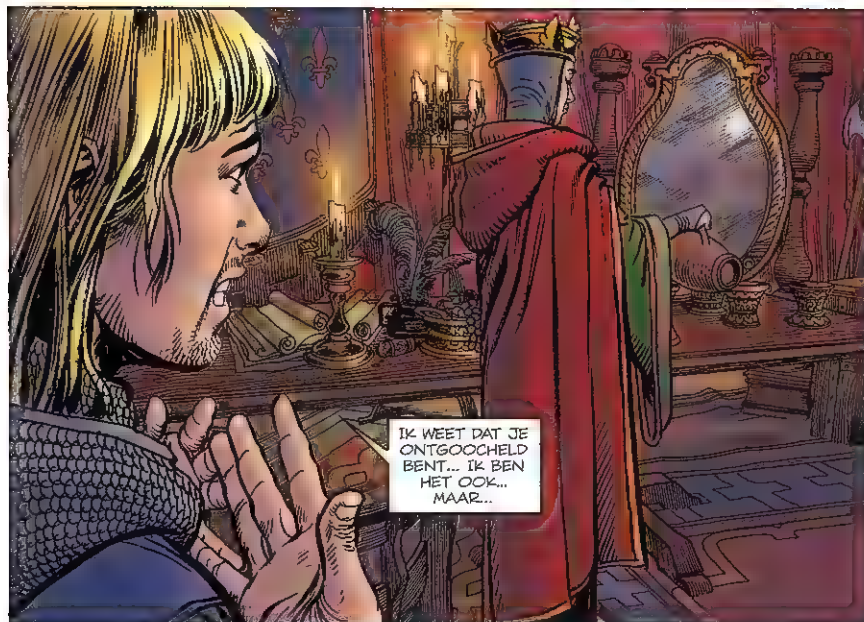
ZE WACHT
OP ME.



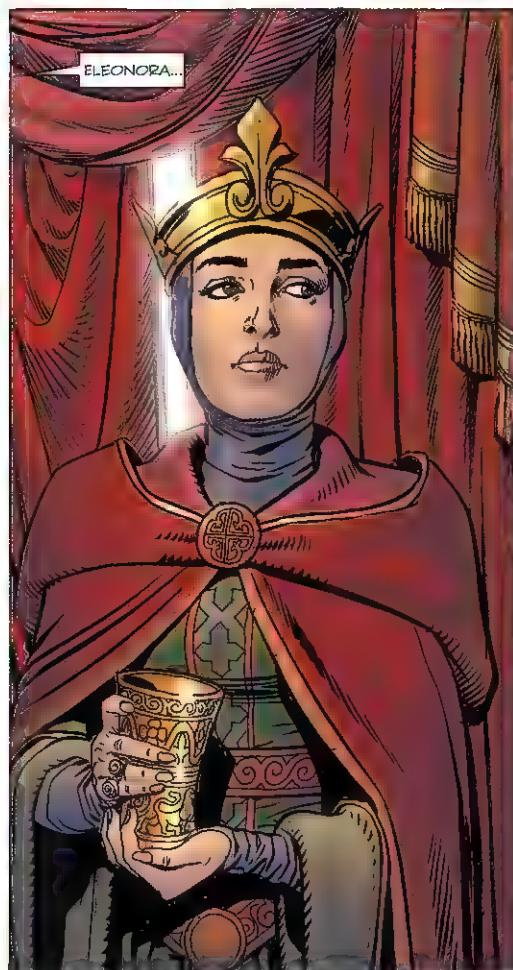
ZIE JE, JE HAD NIET
MOETEN KOMEN.
JE WILDE MIJN
TRIOMF BIJWONEN...
HET IS GELUKT!



HET SPIJT ME... IK DEED ALLES
WAT IK KON... MAAR WE FAALDEN.
WE... WE MOETEN HET BELEG
OPHEFFEN. VELEN ONDER ONS
VONDEN DE DOOD... VEEL TE VEEL!



IK WEET DAT JE
ONTGOOCHELD
BENT... IK BEN
HET OOK...
MAAR...



ELEONORA...





HA, HA,
HA, HA!

INTUSSEN IN HET KASTEEL VAN TOULOUSE...



IK HEB NOG NOOIT ZOVEEL
PRET GEHAD. TWEE WEKEN
NUTTeloos BELEG! ARME
LODEWIJK... MAAR HIJ HAD EEN
LESJE NODIG, NIETWAAR?

GELOOF ME,
HEER GRAAF, DAT
KREEG HIJ EEN
GRAPPIG PAK VOOR
ZIJN BROEK!

TOEN IK HOORDE DAT HET
LEGER VAN LODEWIJK ZICH
KLAARMAAKTE OM ONS TE
BELEGEREN IN NAAM VAN DE
RECHTEN OP HET GRAAF-
SCHAP VAN ELEONORAS
AFSTAMMING, KON IK HET
MAAR MOEILIK GELOVEN.
MAAR WAT HAALDE HIJ ZICH
TOCH IN HET HOOFD?



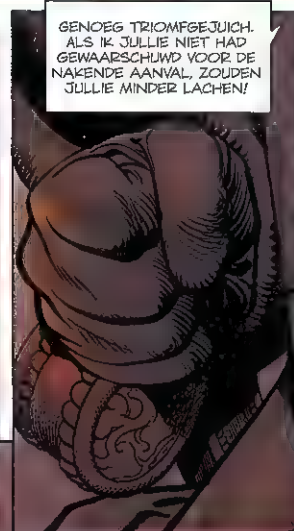
ZIJ IS HET.
HET IS HAAR
SCHULD.

NATUURLIJK IS ZIJ HET! ARME LODEWIJK! ALTIJD
ONDER DE INVLOED VAN HAAR VRAATZUCHT!
WANNEER WORDT HIJ EEN MAN? DAT HIJ DIE SLET
UIT AGUITANIE TERUGSTUUIT NAAR HAAR FORNUIS...



... EN ZICH EINDELIJK
ALS EEN KONING EN
EEN ECHTE KRIJGER
GEDRAAGT, IN PLAATS
VAN WAT OP TE SCHED-
PEN EN TOCH STEEDS
OP EEN BEKLAGENS-
WAARDIGE MANIER
HET ONDERSPIT TE
MOETEN DELVEN.

HET WAS EEN DWAZE
ONDERNEMING, MAAR WAT HEEFT
ZIJN MEELIJWEEKENDE ACTIE
AAN MENSENLEVENSGEKOST?
HIJ, DIE ZO DEVOOT IS! WE
WONEN ECHT DE DEFINITIEVE
ONDERGANG VAN FRANKRIJK BIJ!

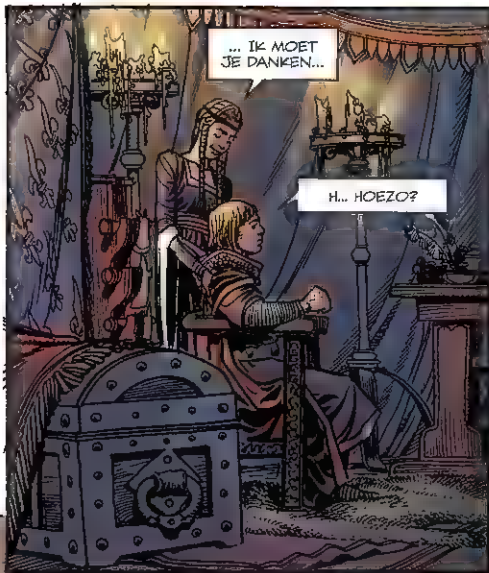
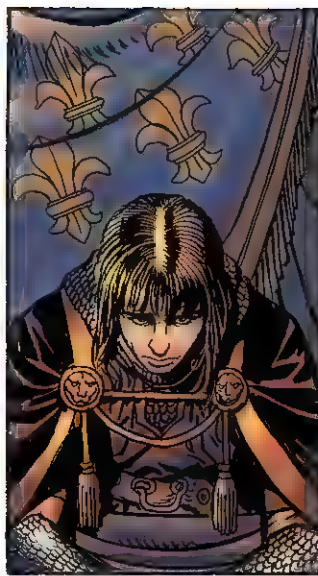
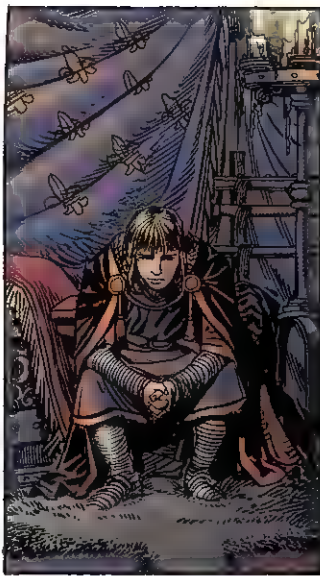


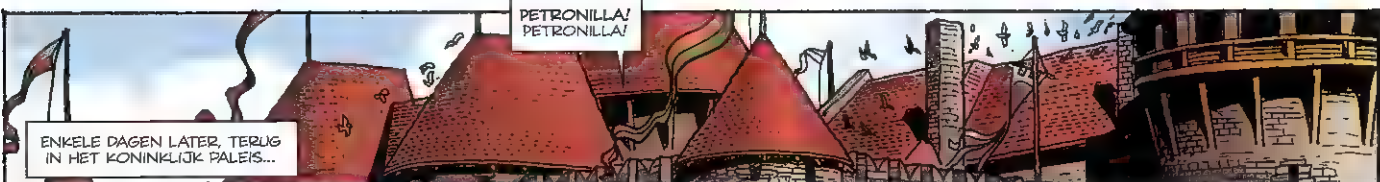
GENOEG TRIOMFGEJUICH.
ALS IK JULLIE NIET HAD
GEWAARSCHUWD VOOR DE
NAKENDE AANVAL, Zouden
JULLIE MINDER LACHEN!



GELOOF ME, IK HEB OOK AL ZO VEEL DODEN
EN GEWONDEN GEZIEN... EN NIEMAND HOEFT
ZICH TE VERHEUGEN OVER HET VERGOTEN
BLOED... WAT DE OMSTANDIGHEDEN OOK ZIJN!







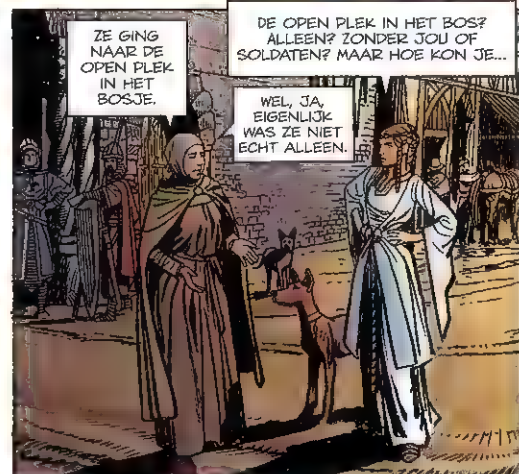
ENKELE DAGEN LATER, TERUG
IN HET KONINKLIJK PALEIS...



ZE... ZE WAS
BIJ MARIE,
DENK IK. IK
DACHT DAT
ZE NAAR DE
TUIN GINGEN.

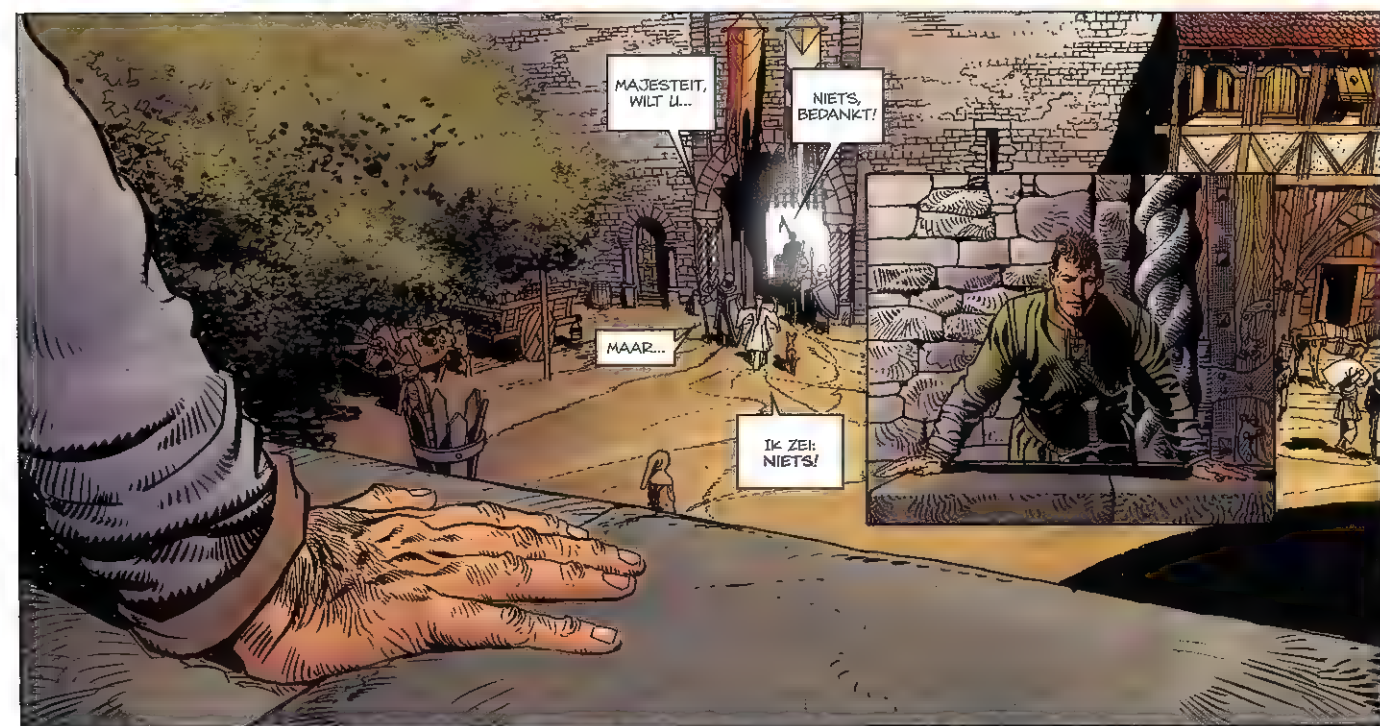
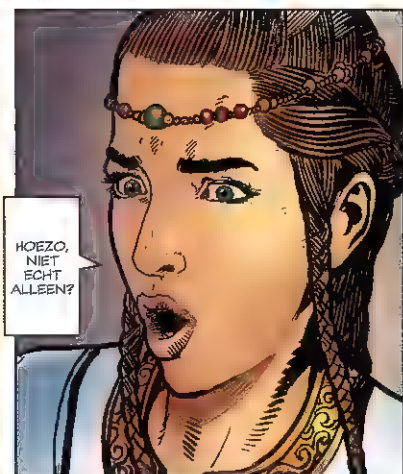


WAT DAN?
ZEG OP!



ZE GING
NAAR DE
OPEN PLEK
IN HET
BOSJE.

WEL, JA,
EIGENLIJK
WAS ZE NIET
ECHT ALLEEN.



MAJESTEIT,
WILT U...

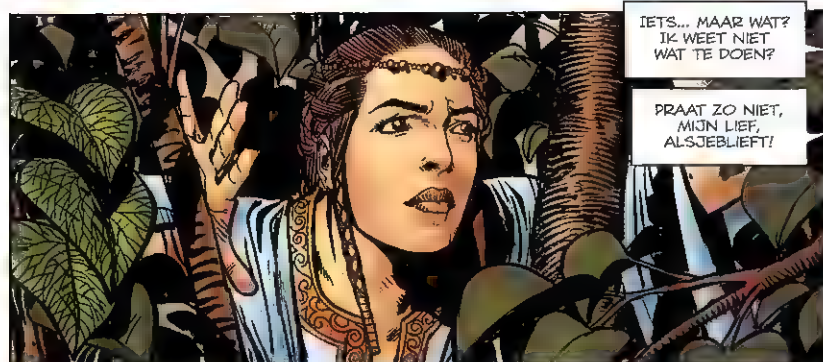
NIETS,
BEDANKT!

MAAR...

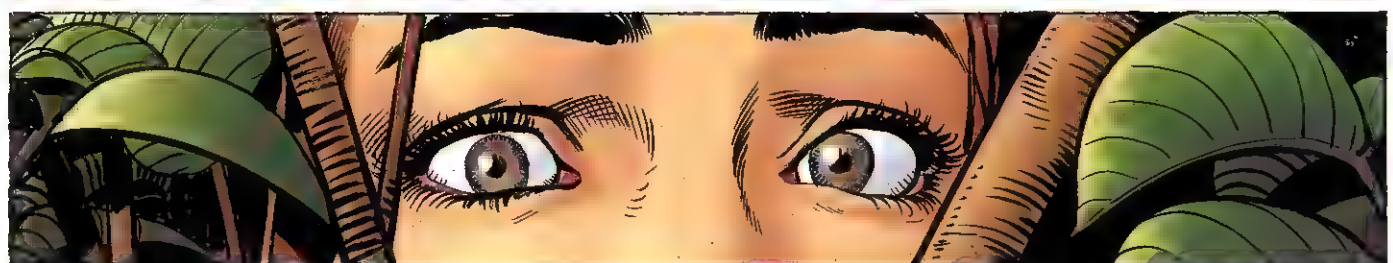
IK ZEI:
NIETS!



KUS ME NOG, RAUL...



PRAAT ZO NIET, MIJN LIEF, ALSJEBLIEFT!





GOD IN DE
HEMEL! MAG
IK WETEN WAT
JULLIE HIER
DOEN?



BEN JE NIET
BESCHAAMD? ALS EEN
SMERIGE, KLEINE SLET!
JIJ, DE ZUSTER VAN DE
KONINGIN VAN FRANKRIJK!
HOE KON JE...?! MAAR
BESEFFEN JULLIE WEL?

AAAAH!



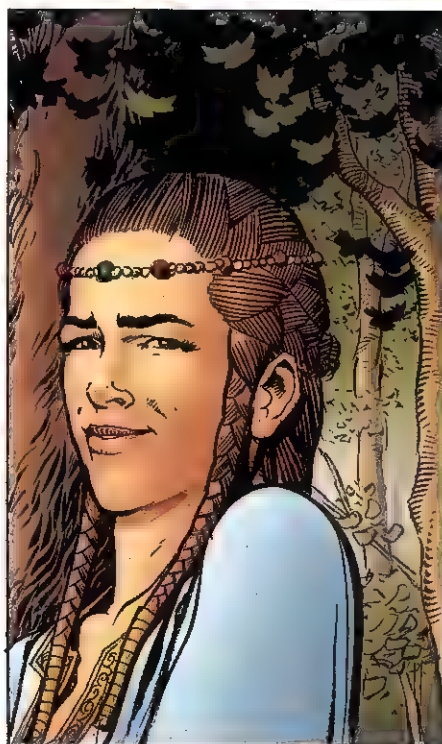
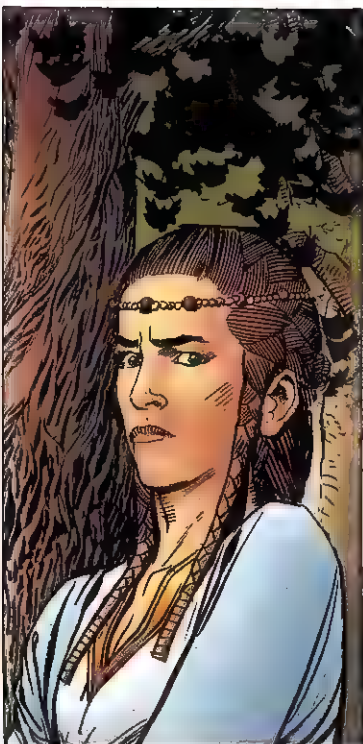
WEET JE NIET DAT
HIJ GETROUWD IS
VOOR GOD EN DE
MENSEN?! WAT HAAL
JE JE IN HET HOOFD?
HEB JE NIET AAN DE
GEVOLGEN GEDACHT?
PETRONILLA!!



TJEE! HET
WORDT STEEDS
INTERES-
SANTER...



NEE, NEE,
IK DROOM!
IK...



HA, HA, HA!



MIJN GOD!
IK WORD
GEK. EN JIJ,
PETRONILLA...



AH, PASSIE, WAT
IS DAT TOCH
MOOI! VOORAL
DE EERSTE
KEER, NIET?

WEL... SOMS ZOU IK
OOK GRAAG... MAAR WE
LATEN HET DAARBIJ.



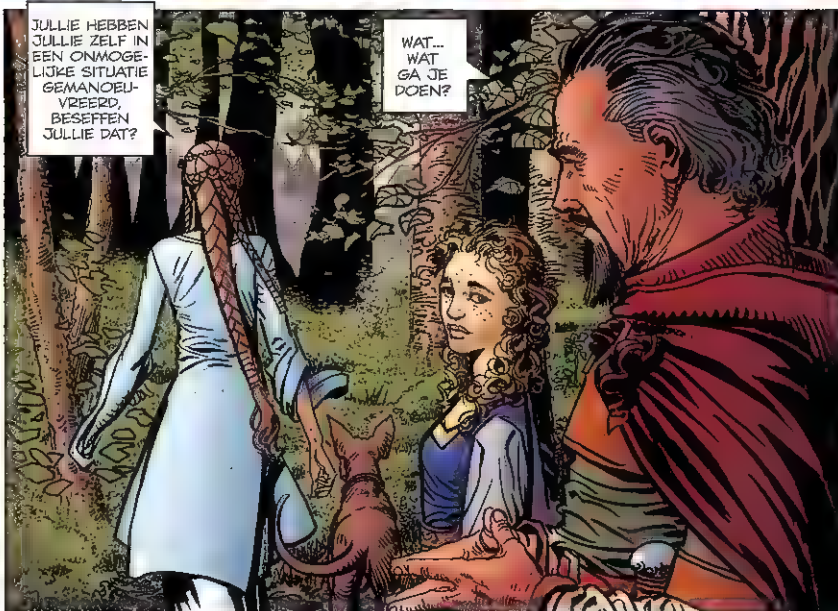
JIJ BLIJFT MIJN KLEINE
ZUSJE, PETRONILLA.
IK BEGRIJP HET. DUS
HUIL NIET. MAAR, MIJN
KLEINE INTRIGANTE, JE
MOET LEREN NADENKEN
OVER WAT JE DOET.

DAN
ZWIJG
IK NOG
OVER
JOU,
RAOUL!



BEN JE VERGETEN WIE JE BENT? DE
SENESCHALK VAN DE KONING! EN JE
BENT GEHUID! IK HOOP DAT JE NIET
ENKEL DOOR JE VLESELIJKE LUSTEN WERD
GEDREVEN! ANDERS KOM JE HET NOOIT
TE BOVEN, DAT BELOOF IK JE! MAAR
WAT GING ER TOCH DOOR JE HOOFD?

MAAR... ELEONORA...
WE HOUDEN
VAN MEKAAR!
GELOOF ME!



JULLIE HEBBEN
JULLIE ZELF IN
EEN ONMOGE-
LIJKE SITUATIE
GEMANOEL-
VREED.
BESEFFEN
JULLIE DAT?

WAT...
WAT
GA JE
DOEN?



WEES GERUST. IK ZAL NIET'S
ZEGGEN. MAAR IK GA IN JULLIE
PLAATS MOETEN NADENKEN.
JULLIE ZIJN ER NIET TOE IN
STAAT. KOM, WE GAAN TERUG!
VLUG, HET IS WAANZIN
HIER TE BLIJVEN. KOM!



B... BEDANKT,
MIJN
KONINGIN.

JE MAG ME
INDERDAAD
DANKEN.

WEL! DAAR
KOMT GEDON-
DER VAN!



??



WEL, WEL, HEBT U ME NIETS TE ZEGGEN, MENEER DE STEENHOUWER?

ECHT... NEE... NEE... IK KWAM... UIT HET BOS WAAR MIJN VRIENDEN HOUTHAKKERS WERKEN.

NU MOET IK TERUG NAAR SAINT-DENIS, HÉ, HÉ...



ZO WIL IK HET HOREN. ROT OP EN BLIJF NIET IN DE BUURT RONDHANGEN. IK... MOET DRINGEND TERUG NAAR HET KASTEEL.

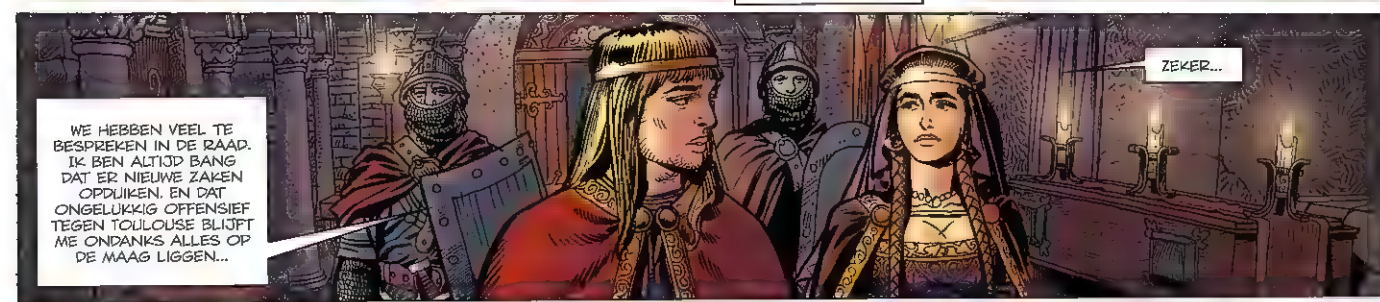


BRAVO! DAT WAS HET ANTWOORD DAT IK WILDE HOREN...

JE BENT EEN VERSTANDIG MAN... EN VOORZICHTIG, NIETWAAR? DUS LUISTER GOED. WAT JE HIER OOK GEHOORD OF GEZIEN HEBT...

... HOUD HET VOOR JEZELF OF JE GAAT HET BEROUWEN. BEGREPEN?

NA... NA... NA... NA... NATUURLIJK, HEER!



WE HEBBEN VEEL TE BESPREKEN IN DE RAAD. IK BEN ALTIJD BANG DAT ER NIEUWE ZAKEN OPDUIKEN. EN DAT ONGELUKKIG OFFENSIEF TEGEN TOULOUSE BLIJFT ME ONDANKS ALLES OP DE MAAG LIGGEN...

ZEKER...



VINCENT...?

JA, MIJN KONINGIN... ALLES GOED? U LIJKT WAT BLEEK.



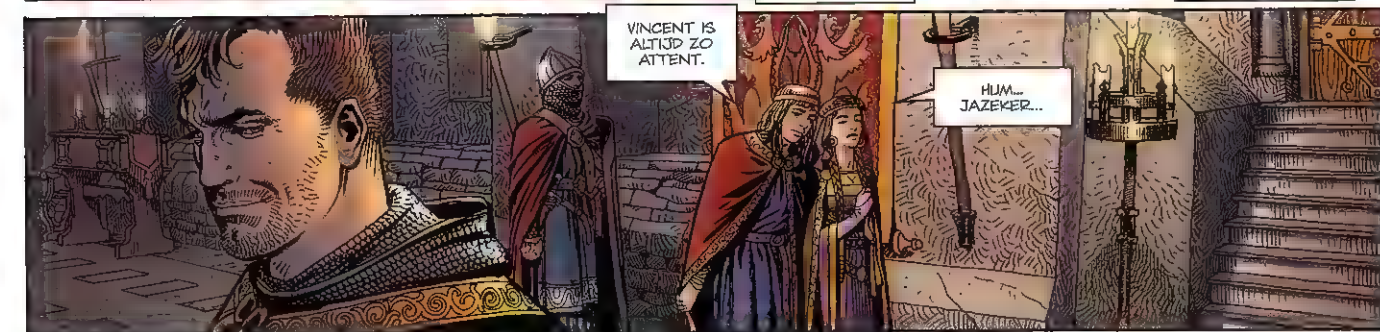
WAT BEDOEL JE? HELEMAAL NIET. IK VOEL ME BEST. WAAROM?

VERGEEF ME DAN, MIJN INDRUK WAS VERKEERD... AH! VOOR IK HET VERGEET...



IK DENK DAT UW ZUSTER DIT VERLOOR...

AH? EHM... ZOU KUNNEN? BEDANKT RIDDER. IK ZAL HET HAAR GEVEN.

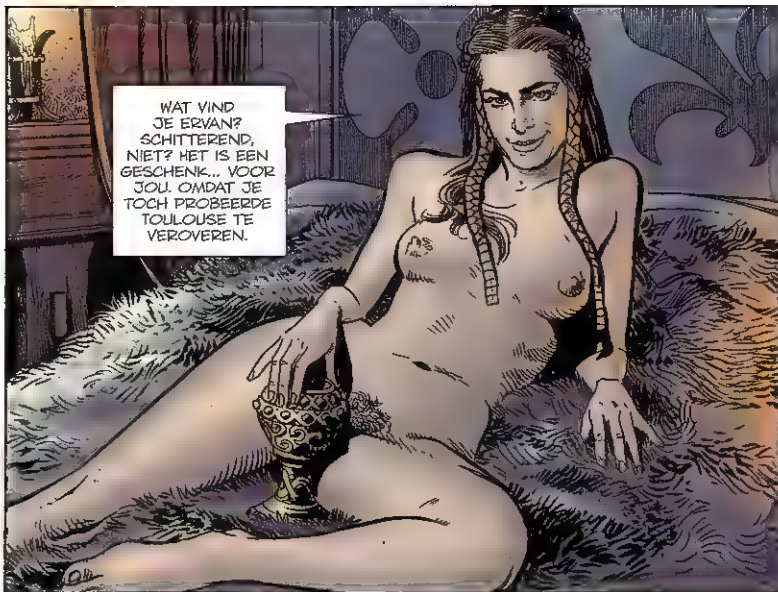


VINCENT IS ALTIJD ZO ATTENT.

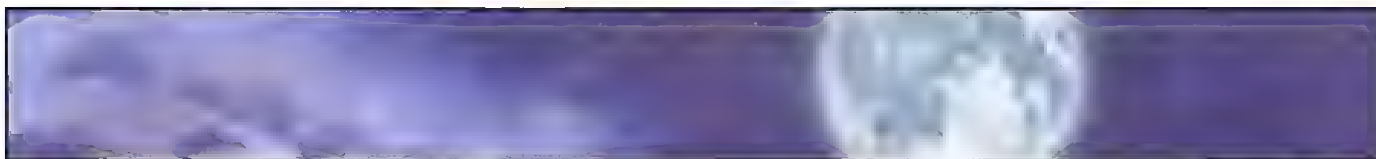
HUM... JAZEKER...



ZO, IK BEN
KLAAR... JE
KUNT JE
BLINDDOEK
AFNEMEN.



WAT VIND
JE ERVAN?
SCHITTEREND,
NIET? HET IS EEN
GESCHENK... VOOR
JOU, OMDAT JE
TOCH PROBEERDE
TOULOUSE TE
VEROVEREN.



TOC
TOC
TOC



HET IS
ALTIJD EEN
GENOEGEN
LIVE MAJES-
TEIT TE
ONTVANGEN...

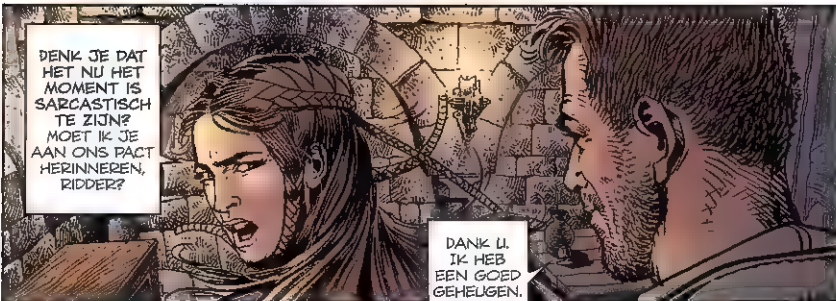
TOULOUSE...!
TOULOUSE WAS
EEN... RAMP!

VOOR EEN KEER
ZIJN WE HET
EENS. IK ZOU
ZELF ZEGGEN:
EEN SCHANDE-
LIJKE RAMP...



IK MOET STEEDS VOOR-
ZICHTIGER ZIJN!... OM
NOG TE ZWIJGEN OVER
DIE ZAAK VAN PIERRE DE
LA CHÂTRE, DIE DE PAUS
TER OREN KWAM...
DIE BEKOMMERT ZICH
ENKEL OM DE BIJDAGEN
VAN ONZE PRELATEN!
IK HEB DE INDRUK VAST
TE ZITTEN...

DE PAUS IS DE VADER
VAN DE KERK! OF HET
NU OM FRANKRIJK OF
EEN ANDER DEEL VAN
HET CHRISTENDOM
GAAT, WAT ZOU HET?
DE REGEL IS VOOR
IEDEREEN DEZELFDE!



DENK JE DAT
HET NU HET
MOMENT IS
SARCASTISCH
TE ZIJN?
MOET IK JE
AAN ONS PACT
HERINNEREN,
RIDDER?

DANK U.
IK HEB
EEN GOED
GEHEUGEN.



DAT DIE HYPOCRIET ZICH MET ZIJN EIGEN ZAKEN BEMOEIT! WE HEBBEN HET OVER MIJN RIJK!



IK BEN NIET ZINNENS DE BENOEMINGEN VAN ROME TE PIKKEN ZONDER ENIGE REACTIE! EN DAN IS ER NOG DIE GRAAF VAN CHAMPAGNE DIE ME MAAR BLIJFT BEKRITISEREN.

ELEONORA...

HOE DURFT HIJ? HOE HEM DE MOND SNOEREN?



EN OP DE KOOP TOE IS ER DIE ONGELOOFLIJKE VERRASSING...

ER MOET NATUURLIJK EEN MANIER ZIJN OM UIT DIT ALLES EEN OF ANDER VOORDEEL TE HALEN... MAAR HOE?

MAJESTEIT... OVER WELKE « ONGELOOF-LIJKE VERRASSING » HEBT U HET?

SPEEL GEEN SPELLETJE MET ME, RIDDER. HET LINT VAN PETRONILLA... BEN JE ME GEVOLGD? HEB JE HET GEWAAGD ME TE VOLGEN?

IK WACHTTE AF TOT U EROVER ZOU BEGINNEN...

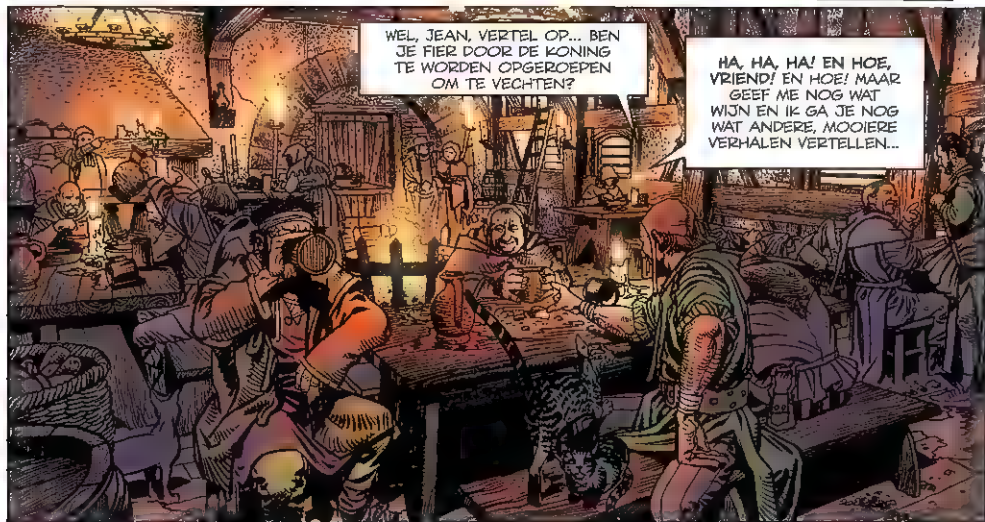


WEL, MAAK JE NUTTIG EN BESPAAR ME JE SARCASME! DENK NA! DIE ZAAK KAN OOK SLECHT AFLOPEN...



EEN OPLOSSING... IK MOET ABSOLUUT EEN OPLOSSING VINDEN!

JA... DAT VREES IK OOK...



WEL, JEAN, VERTEL OP... BEN JE FIER DOOR DE KONING TE WORDEN OPGEROEPEEN OM TE VECHTEN?

HA, HA, HA! EN HOE, VRIEND! EN HOE! MAAR GEEF ME NOG WAT WIJN EN IK GA JE NOG WAT ANDERE, MOOIERE VERHALEN VERTELLEN...



LUISTER ALLEN GOED! IK WIL DRINKEN OP ONZE GELIEFDE KONING, DIE JONG IS, MAAR ERG WIJS... EN VOORAL OP ZIJN DOORTRAPTE SENESCHALK, GRAAF RAOUL DE VERMANDOIS, DIE ZICH NIET TEYREDEN STELT MET ZIJNE MAJESTEIT GOEDE RAAD TE GEVEN...

ZULKE GOEDE RAAD DAT HIJ DE SLAG TEGEN TOULOUSE VERLOOR, HA, HA, HA!



... RAOUL DE VERMANDOIS, ZEI IK, DIE AL NET ZO BEDREVEN IS IN HET ONDERWIJZEN VAN HET LIEFDESSPEL, VOORAL DAN MET DE FRISSE, KLEINE PRINSES PETRONILLA, ALS JULLIE BEGRIJPEN WAT IK BEDOEL!... HA, HA, HA!



GOED, VRIENDEN... IK HEB GOED GEGETEN, IK HEB GOED GEPRONKEN... NU MOET IK EEN GOEDE NACHTRUST HEBBEN... ALS IK NOG TOT BIJ ME THUIS GERAAK!



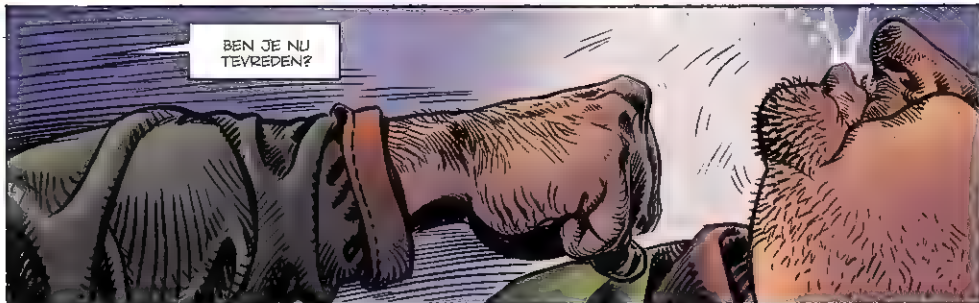
IDIOOT! IK KAN MIJN HUIS GEBLINDDOEKT EN MET EEN BLOK AAN HET BEEN NOG TERUGVINDEN! HA, HA, HA!



WAT KOUD!... EN DIE MANTEL WIL MAAR NIET SLUITEN... MELLSB...



BEN JE NU TEVREDEN?



HAD IK JE NIET GEZEGD JE MOND TE HOUDEN? IK KWAM ME ERVAN VERGEWISSEN EN JE EEN HANDELTJE VOORSTELLEN... MAAR ER WAS DISCRETIE NODIG! IK HAD GEEN ZIN JE DRINKBROERS TE ONTMOETEN. DISCRETIE, ZEGT JE DAT IETS?



IK DACHT DAT IK MOEST WACHTEN... MAAR HET DUURDE NIET LANG VOOR JE JE WOORD BRAK! IK WAS DOM. EN JIJ, JIJ... ??





DE DRONKELAP HAD
GELIJK, HEER... DE GRAAF
VAN CHAMPAGNE ZAL
BLIJ ZIJN HET NIEUWS TE
HOREN... HEEL BLIJ...



W... WAT?



NET WAT IK
ZEI, RIDER.



SORRY, RIDDER. MOGE
GOD ME VERGEVEN!
MAAR JIJ GAAT NERGENS
HEEN. IK KAN JE NIET
LATEN BEGAAN.

SWIET



VERVLOEKT...
DEZE KEER
MOET IK MET
SUGER PRATEN!



SPOEDIG, IN
HET PALEIS...

IK HERINNER JE
ERAAN DAT JE
GEHUWD BENT
MET DE ZUSTER
VAN DE GRAAF
VAN CHAMPAGNE!
WEEET JE NOG
WEL? BEGRIJP JE
DE SITUATIE?



DE EENVOUDIGSTE
EN SNELSTE OPLOS-
SING IS DAT DIE TWEE
MEKAAR NIET MEER
ZIEN! DAT IS ALLES!



IK BEN
NOG LIEVER
DOOD...
VERMOORD
ME DAN!

HIER
BLIJVEN, JIJ!



WEL, LODEWIJK,
WAAROVER
GAAT HET? EEN
KALVERLIEFDE!
HEB JE HET HART
DIE TE BREKEN?

EN RAOUL... DENK
JE NIET DAT HIJ
WEEET WAT HIJ DOET?
TWIJFEL JE AAN ZIJN
OPRECHTHEID?

MAAR KOMAAN...
DAT IS DE VRAAG
NIET... JE... JE
KUNT NIET
EENDER WAT
DOEN IN NAAM
VAN DE LIEFDE!



EENDER WAT NIET, NEE. MAAR
JIJ BENT KONING EN JIJ KUNT
ALLES. EN IK... IK HEB MISSCHIE
EEN IDEE OM ALS OVERWINNAARS
UIT DEZE TOESTAND TE KOMEN.



WEL, WE
LUISTEREN.

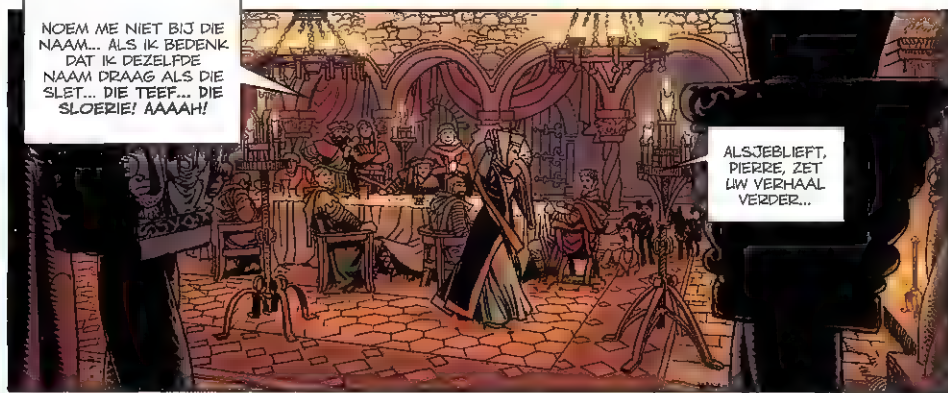




PALEIS VAN DE
GRAAF VAN
CHAMPAGNE...

DIE TWEE
HOEREN!
ZE HEBBEN
MIJN LEVEN
VERNIELD!!!

RUSTIG, ELEONORA,
WIL JE? IK MOET
NADENKEN!



NOEM ME NIET BIJ DIE
NAAM... ALS IK BEDENK
DAT IK DEZELFDE
NAAM DRAAG ALS DIE
SLET... DIE TEEF... DIE
SLOERIE! AAAAH!

ALS JE BLIJFT,
PIERRE, ZET
LIJW VERHAAL
VERDER...



JULLIE WETEN HET BELANGRIJKSTE.
LODEWIJK HEEFT DE BISCHOPPEN VAN
LAON, SENLIS EN NOYAN ER KUNNEN
VAN OVERTUIGEN HET HUWELIJK
VAN RAOUL DE VERMANDOIS MET LIJW
ZUSTER TE ANNULEREN... MET DE
SMOES VAN BLOEDVERWANTSCHAP!

HET IS DE FOUT
VAN DIE TEEF!
DIE ADDE! DIE...



LODEWIJK... WAT EEN IDIOOT!
ALS IK BEDENK WELKE MOETTE
ZIJN VADER DEED OM DE
TWEDE GROTE VAZALLEN VAN
HET RIJK TE VERZOENEN!



EELUWENLANG VOERDEN DE GRAVEN
VAN CHAMPAGNE EN DE HEREN
VAN VERMANDOIS OORLOG...

... EN NU, DOOR
DE GRIL VAN EEN
VROUW, STAAN ZE
OPNIEUW TEGEN-
OVER MEKAAR!

HET IS
EEN
SCHANDE!



IK, PIERRE DE LA CHÂTRE, WERD
PERSOONLIJK VERNEDERD... ZE
WETEN NOCHTANS DAT ZIJ NIET
DE KERK VERTEGENWOORDIGEN!

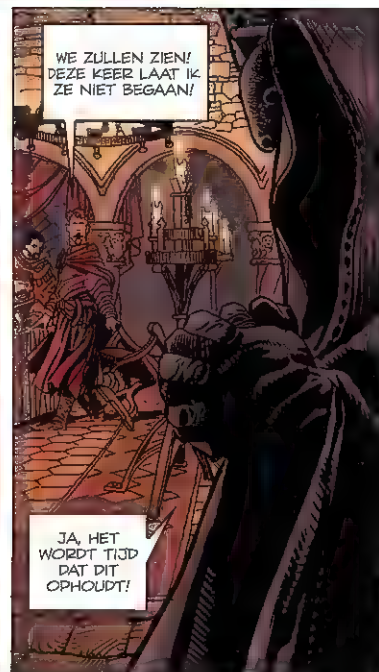
DAT IS JUIST,
THIBAUT! WANT
BOVENDIEN ZIJN ZE
GEK, MAAR WIJ ZIJN
STERKER EN WE
HEBBEN HET RECHT
AAN ONZE ZIJDE!

JA... WE MOETEN
PROMPT
REAGEREN. WE
STAAN ACHTER
JE, THIBAUT!



LAAT METEEN EEN
BOODSCHAPPER KOMEN!
IK WIL OP DE EERSTE
PLAATS DE PAUS INLICHTEN
OVER WAT HIER IS
GEBEURD... EN LODEWIJK
KRIJGT OOK EEN BRIEF
ALS... WAARSCHUWING!

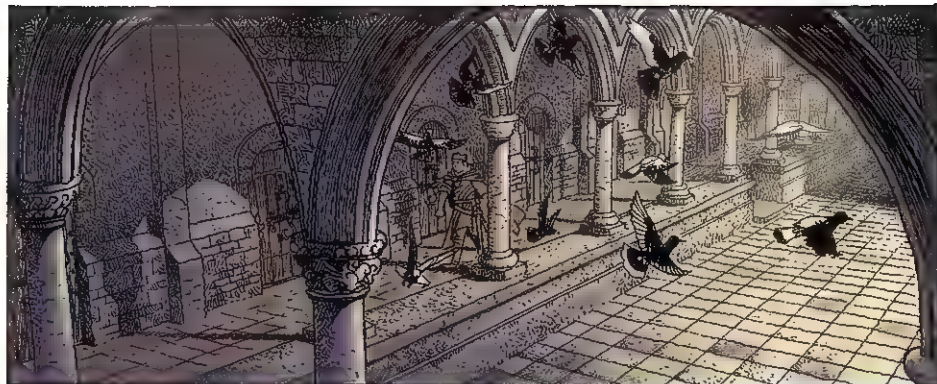
DAT HOEFT NIET.
BERNARDUS VAN
CLAIRVAUX HEEFT
HET KONINKLIJK
KOPPEL MEER-
DERE KEREN
BERISPT ZONDER
HET MINSTE
RESULTAAT!



WE ZULLEN ZIEN!
DEZE KEER LAAT IK
ZE NIET BEGAAN!

JA, HET
WORDT TIJD
DAT DIT
OPHOUDT!

ABDIJ VAN SAINT-DENIS...

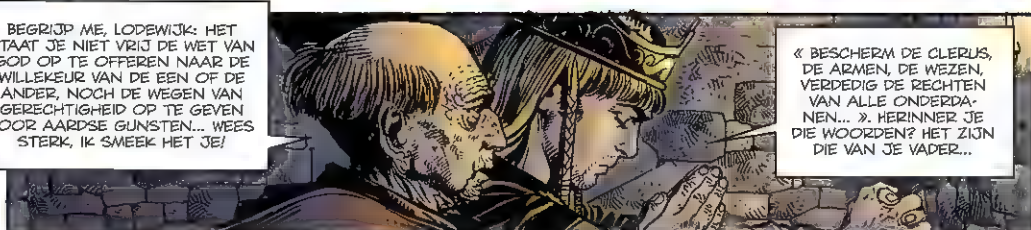


LANG
GELEDEN DAT
JE ME KWAM
OPZOEKEN...
KOM, LATEN
WE SAMEN
BIDDEN.

ER RUSTEN GROTE
PLICHTEN OP JE,
LODEWIJK. HOEWEL
DE MACHT JE ANGST
AANJAAGT, HEB JE
ZE TOCH. MAAR JE
MOET DUIDELIJK NOG
VERDER LEREN ZE
UIT TE OEFENEN...



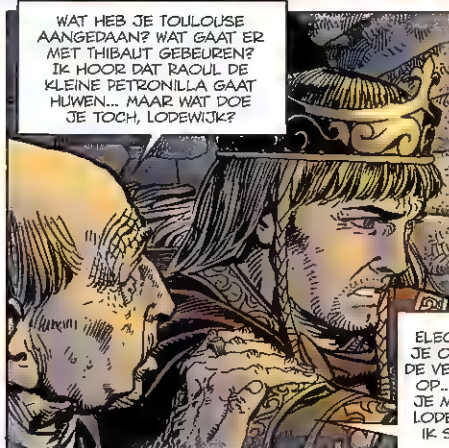
BEGRIJP ME, LODEWIJK: HET
STAAT JE NIET VRIJ DE WET VAN
GOD OP TE OFFEREN NAAR DE
WILLEKEUR VAN DE EEN OF DE
ANDER, NOCH DE WEGEN VAN
GERECHTIGHEID OP TE GEVEN
VOOR AARDSE GUNSTEN... WEES
STERK, IK SMEEK HET JE!



« BESCHERM DE CLERUS,
DE ARMEN, DE WEZEN,
VERDEDIG DE RECHTEN
VAN ALLE ONDERDA-
NEN... ». HERINNER JE
DIE WOORDEN? HET ZIJN
DIE VAN JE VADER...



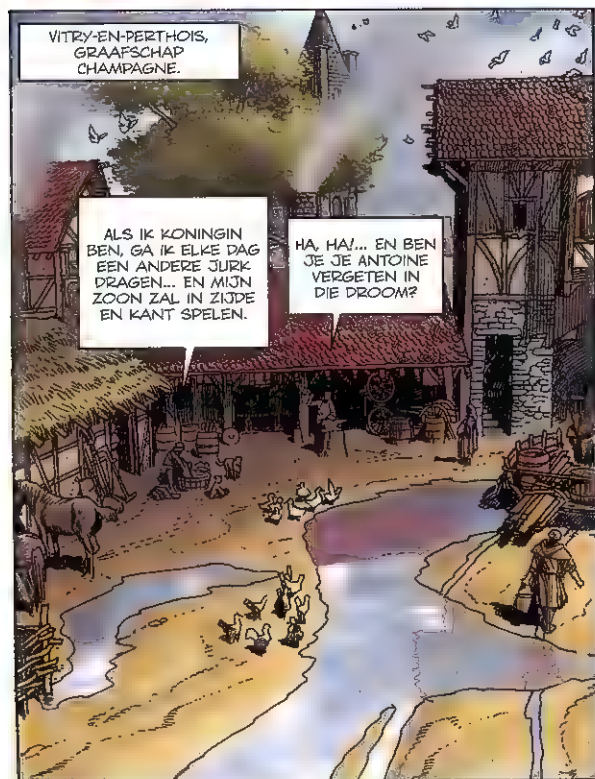
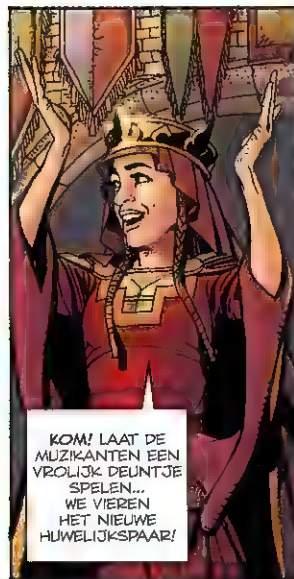
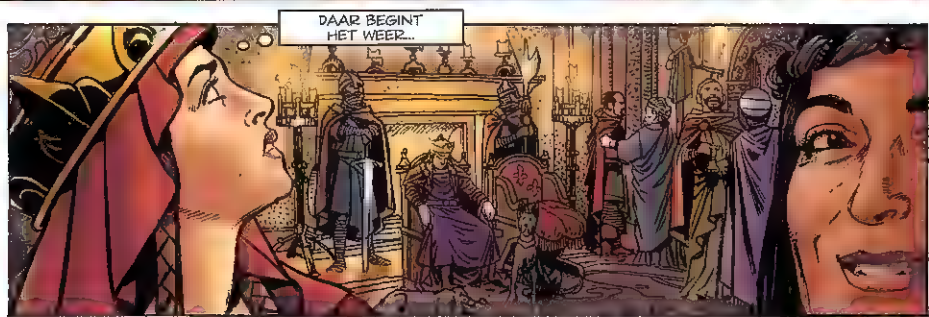
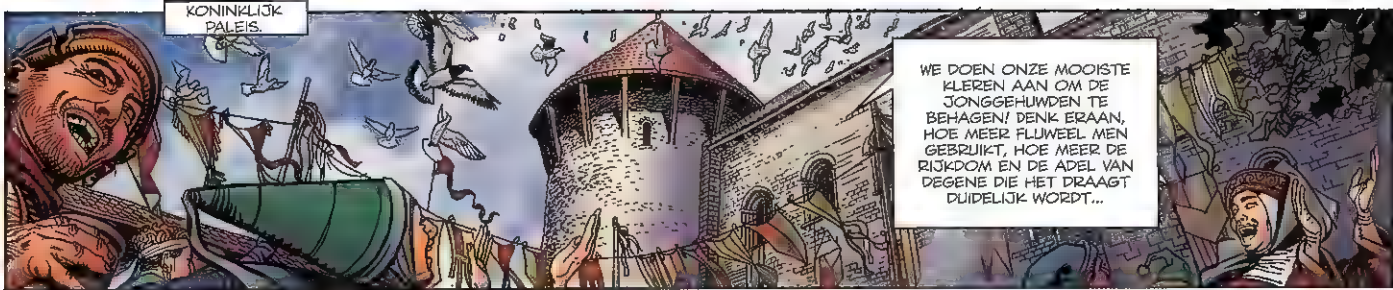
WAT HEB JE TOULOUSE
AANGEDAAN? WAT GAAT ER
MET THIBAUT GEBEUREN?
IK HOOR DAT RAOUL DE
KLEINE PETRONILLA GAAT
HUIVEN... MAAR WAT DOE
JE TOCH, LODEWIJK?



ELEONORA SLEEPT
JE ONOPHOUDELIJK
DE VERKEERDE PADEN
OP... WAAROM HEB
JE ME VERBANNEN,
LODEWIJK? SPREEK,
IK SMEEK HET JE.



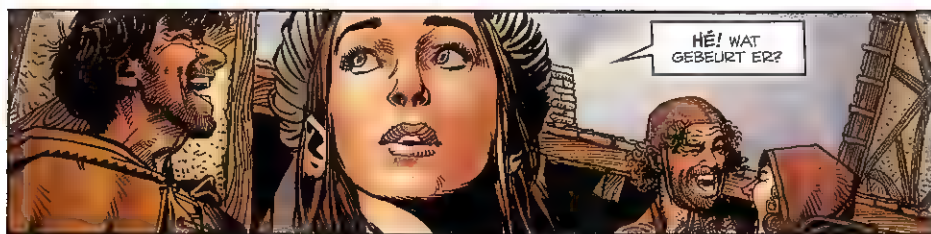
SLAM!



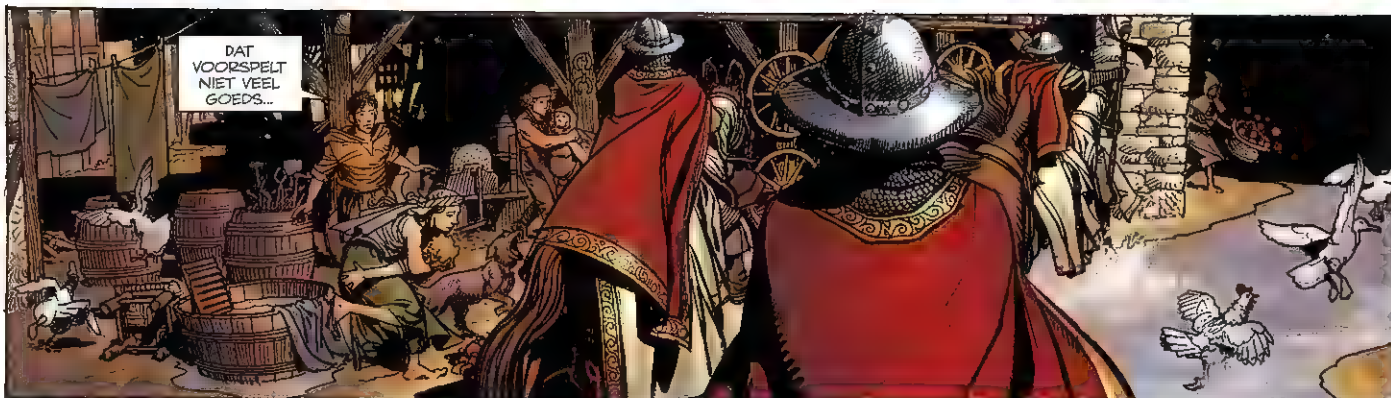


MAAR WAT ZEG JE
TOCH? EN ALS HET
EEN MEISJE IS?

EN DAN? NOG BETER!
WE LATEN HEM MET
MIJN ZOON TROUWEN...
EN ZIJ WORDT DE
ERFFINSES!



HÉ! WAT
GEBEURT ER?



DAT
VOORSPELT
NIET VEEL
GOEDS...



HOOR, HOOR!
JULLIE HEER, GRAAF
THIBAUT, KONDIGT AAN
DAT VANAF VANDAAG DE
GRAAF VAN CHAMPAGNE
IN OORLOG IS TEGEN
KONING LODEWIJK VII
VAN FRANKRIJK!



LAAT ALLE MANNEN ZICH
KLAARMAKEN VOOR DE
STRIJD OM DE LANDERIJEN
VAN HET GRAAFSCHAP
EN HUN EIGEN HUIZEN
TE BESCHERMEN!

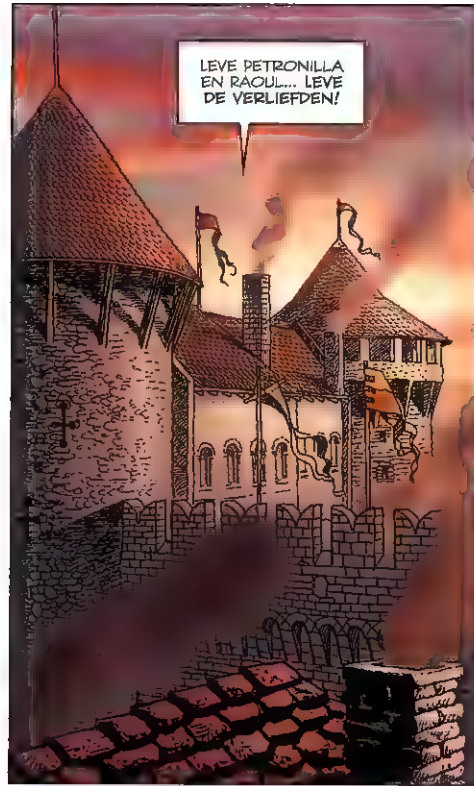


HOEZO?

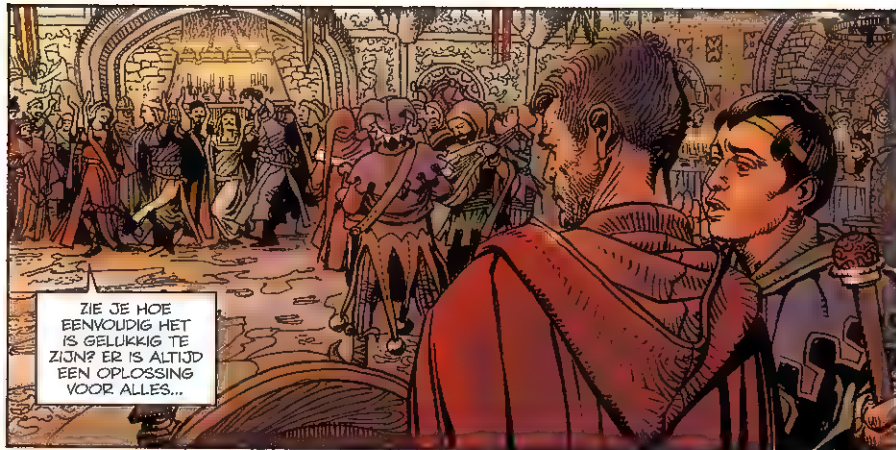
EEN OORLOG?
ECHT?

TEGEN
KONING
LODEWIJK?

MAAR... WAT
IS DAT VOOR
WAANZIN?



LEVE PETRONILLA
EN RAOUL... LEVE
DE VERLIEFDE!



ZIE JE HOE
EENVOUDIG HET
IS GELUKKIG TE
ZIJN? ER IS ALTIJD
EEN OPLOSSING
VOOR ALLES...



STOP DE MUZIEK.
NU METEEN.



MAAR WIE VERDUVELD
HEEFT U BEVEL
GEGEVEN TUSSEN...

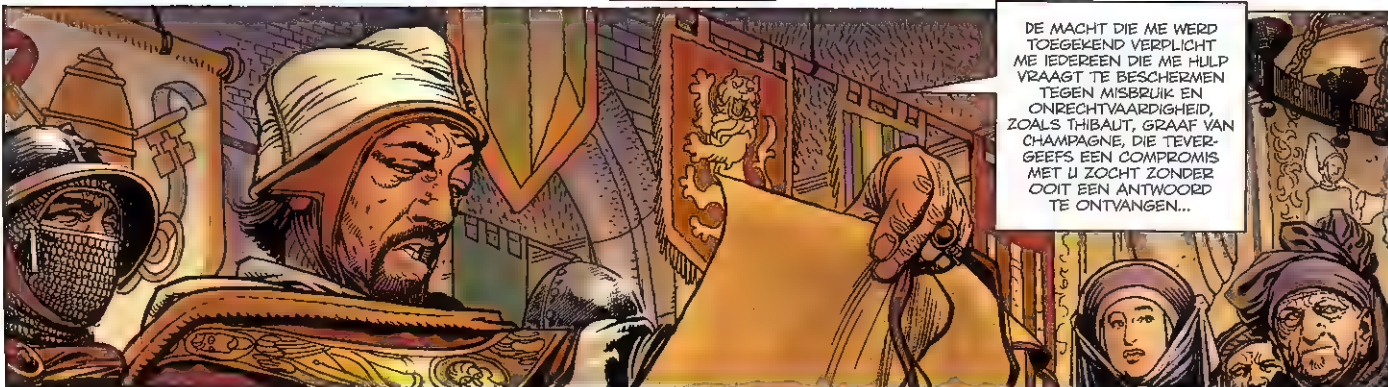


ZIJNE EXCELLENTIE DE
HEER YVES DE SAINT-
LAURENT, LEGAAT VAN
ONZE HEILIGE VADER,
PAUS INNOCENTIUS
II, VRAAGT AUDIËNTIE
BIJ DE KONING EN
DE KONINGIN...



LATEN WE
LUISTEREN
NAAR WAT
DE HEILIGE
VADER ONS
WILT MELDEN.

MAAR IK KAN HEM
NIJ AL AANRADEN
NIET TE PROBE-
REN BEVELEN
TE GEVEN IN
MIJN HUIS.



DE MACHT DIE ME WERD
TOEGEKEND VERPLICHT
ME IEDEREEN DIE ME HULP
VRAAGT TE BESCHERMEN
TEGEN MISBRUIK EN
ONRECHTVAARDIGHEID,
ZOALS THIBAUT, GRAAF VAN
CHAMPAGNE, DIE TEVER-
GEEFS EEN COMPROMIS
MET U ZOCHT ZONDER
OIT EEN ANTWOORD
TE ONTVANGEN...



CHAMPAGNE! WIE DENKT
HIJ WEL TE ZIJN? IS HIJ
ZIJN RANG VERGETEN?
EN DE ONZE? WAT
EEN VERWAANDHEID!

ALS JE BLIJFT,
ELEONORA!



... ZOALS OOK DE
VERMANINGEN,
GESCHREVEN DOOR
MEZELF OF DOOR MIJN
RAADGEVER, BERNARDUS
VAN CLAIRVAUX, NOOIT
ENIG ANTWOORD KRIJGEN
VAN U. TOCH WANHOOP
IK NIET: LODEWIJK VAN
FRANKRIJK, IK WACHT
OP JE BEROUW...



... EN IK BEN BEREID IEDEREEN TE
VERGEVEN DIE JE IN JE WANGEDRAG
STEUNDE. OP VOORWAARDE UITER-
AARD DAT ZE OP HUN VERGISSING
TERUGKOMEN EN DAT JE BORG
STAAT VOOR HUN BEROUW.

ECHT?
WEL DAN!



DIT GEZEGD ZIJNDE, OM DE EENHEID VAN
DE KERK TE VRIJWAREN EN IN OVEREEN-
STEMMING MET DE MACHT DIE MIJ BIJ DE
GRATIE GODS WERD GESCHONKEN...



... ANNULEER IK
HET HUWELIJK
VAN PETRONILLA
VAN AQUITANIË
EN RAOUL DE
VERMANDOIS...

WAT?

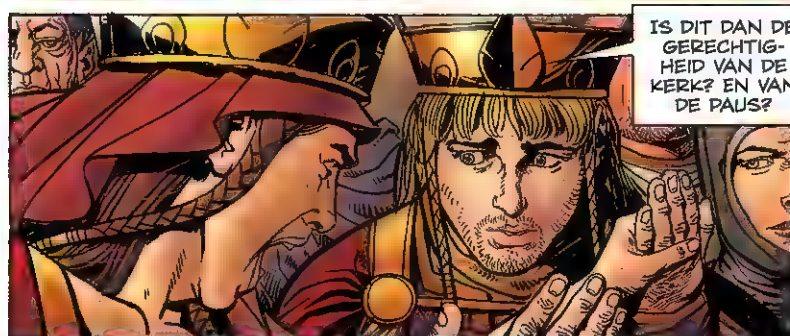


... EN IK ONTNEEM LODEWIJK, DIE
IN OPSTAND KWAM TEGEN DE KERK
MET ONGEZIENE HOOGMOED,
DE MACHT OVER HET HELE RIJK
DOOR ELKE VERPLICHTING VAN
ALLE CHRISTENEN TEN OPZICHTE
VAN DE KONING OP TE HEFFEN EN
DOOR TE BEVELEN DAT NIEMAND
HEM NOG DIENST ALS KONING.

HET PAUSELIJK
VERBOD! DE
EXCOMMUNICATIE!
MIJN GOD!



DIT IS TE VEEL! WAT
EEN VERNEDERING...
WAT EEN BELEDIGING!



IS DIT DAN DE
GERECHTIG-
HEID VAN DE
KERK? EN VAN
DE PAUS?



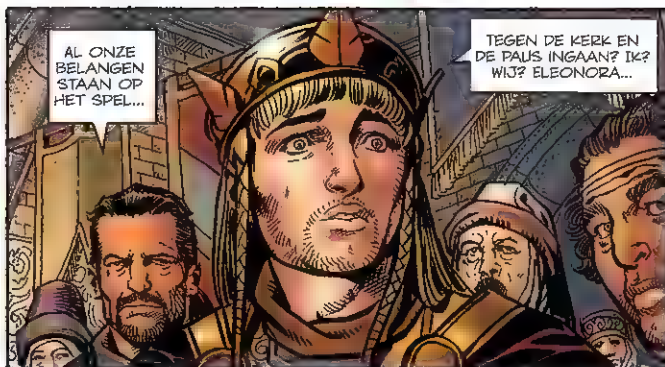
BEGREEP JE DAT, LODEWIJK? EXCOMMUNICATIE! ER ZAL GEEN KLOK MEER LUIDEN IN HET RIJK... OOK DAARVOOR ZAL DIE ELLENDIGE GRAAF VAN CHAMPAGNE BOETEN!



WE KUNNEN ONZE BEZITTINGEN ZO NIET VERLIEZEN!... EN DAT IS HET GEVOLG VAN EEN EXCOMMUNICATIE!

IK...
IK...

ZE HEBBEN GELIJK, MIJN KONING... NEE, WE KUNNEN DIT VERBOD NIET ERKENNEN, OF HET NU VAN DE PAUS KOMT OF NIET! HET IS EEN KWESTIE VAN LEVEN OF DOOD!



AL ONZE BELANGEN STAAN OP HET SPEL...

TEGEN DE KERK EN DE PAUS INGAAN? IK? WIJ? ELEONORA...



POITIERS, TOULOUSE EN NU DIT! CHAMPAGNE MOET BOETEN! DE EXCOMMUNICATIE IS HET GEVOLG VAN ZIJN WANDADEN! TREF HEM DUS IN HET HART! WE REKENEN MET HEM AF EN MAKEN AAN EIND AAN DE ONRECHTVAARDIGE BESLISSINGEN VAN DE PAUS.



ELEONORA, ALSTUBLIEFT!

MAAR WAT ZEG JE NU, RIDDER? HET IS NACHT EN MIJN MAN WACHT OP ME.



MAAR IK HEB BEGREPEN WAT JE WILT... IK WEET DAT IK JE DE LAATSTE TIJD HEB VERWAARLOOSD...

NEE! DEZE KEER NIET! MIJN KONINGIN, U MOET NAAR ME LUISTEREN!



U BENT EEN MACHTIGE VORSTIN, MAAR U MOET ZICH BARMHARTIG EN VREDELIEFEND TONEN ALS U DOOR UW ONDERDANEN WILT GEHOORD WORDEN OMDAT ZE U RESPECTEREN EN NIET ALLEEN OMDAT ZE U VREZEN!



IK BEN VASTBESLOTEN EEN EIND TE MAKEN AAN DEZE WANTOESTAND, VINCENT!



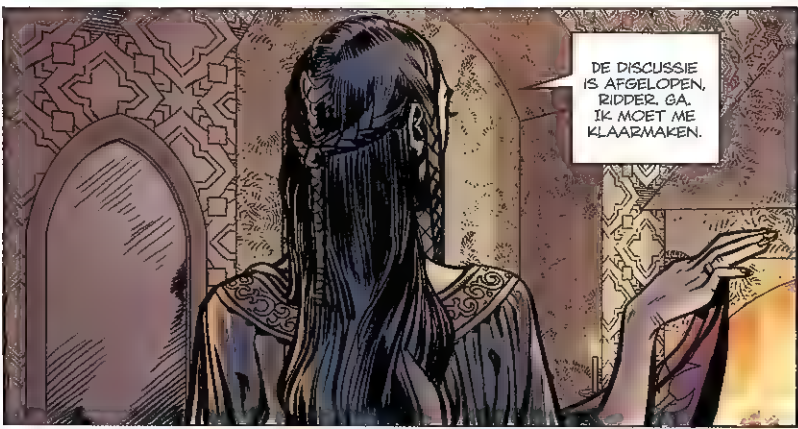
DE HEL IS BETEGELD MET
GOEDE BEDOELINGEN... HEEFT
BERNARDUS VAN CLAIRVAUX U DAT
NIET GESCHREVEN? BEGRIJPT
U WAT HIJ U WILDE ZEGGEN?

HET IS ERG MOEILIK INTEL-
LIGENT TE ANTWOORDEN
OP EEN DOMME VRAAG!
EN ZWIJG ME OVER DIE
CHARLATAN! GENOEG NU!



MAAR, WEET U OVER
WIE U HET HEBT EN
WELKE MACHT...

JA, DAT WEET IK! EEN ERG
ONBILLIJKE MACHT EN IK WIL
VRIJ ZIJN! JE DENKT TE VEEL
OVER WAT IK MOET DOEN EN
TE WEINIG AAN WAT IK MOET
ZIJN! IK ZAL DEGENE DIE
MIJ BELEDIGDEN VERGEVEN...
NADAT IK ME GEWROKEN HEB!



DE DISCUSSIE
IS AFGELOPEN,
RIDDER. GA
IK MOET ME
KLAARMAKEN.



AH! WACHT,
NOG EEN IETS.
IK WEET DAT
JE VEEL VOOR
ME DOET.



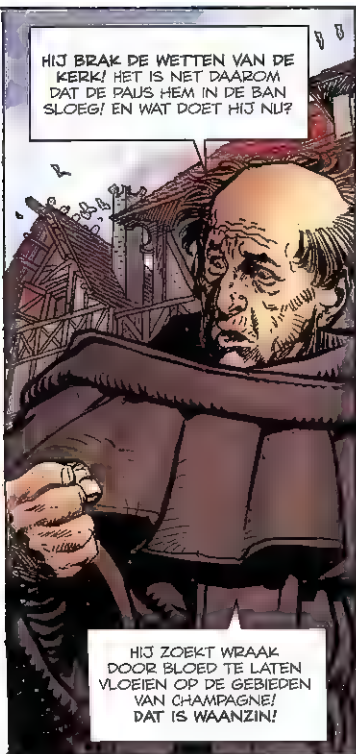
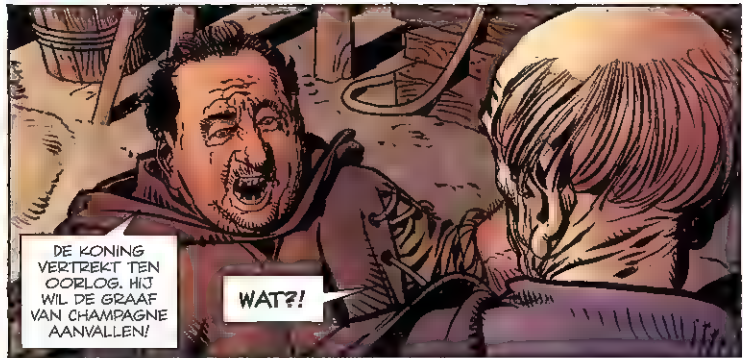
IK HAD LIEVER EEN ECHTE
LELIE GEHAD, MAAR DIE
ZIJN TE ZELDZAAM IN DIT
SEIZOEN... HIER, HET GEURT
NOG NAAR MIJN PARFUM...
ER IS GEEN MEER WELRIE-
KENDE BLOEM, ZELFS OP
HET GRAF VAN DE VIJAND!

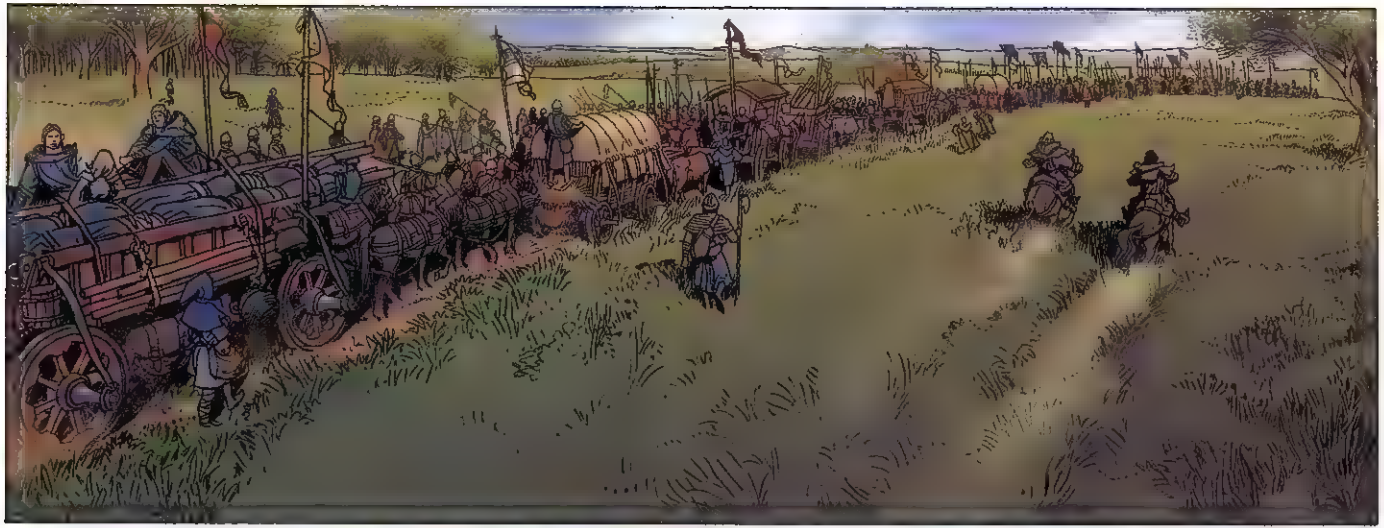


AH, VINCENT, DAAR BEN
JE! ELEONORA, MIJN
LIEFSTE, KOM JE BIJ ME?
IK WILDE JE SPREKEN
OVER DE LAATSTE VOOR-
BEREIDINGEN... MORGEN
WORDT EEN ZWARE DAG...

ZEKER, MIJN VRIEND... U KUNT
GAAN, VINCENT. VERGEET
MORGEN MIJN LELIE NIET
TE DRAGEN ALS TEKEN
VAN UW TOEWIJDING.







VINCENT!
VERTEL ME
NIET DAT JIJ
WEER EEN ROL
SPEELDE IN
DEZE KWALIJKE
ONDERNEMING?

WAARDE VADER ABT,
GELOOF ME, DE
KONINGIN HEEFT
NIEMAND MEER
NODIG OM HAAR
RAAD TE GEVEN
OVER HOE ZE HAAR
ZAAKJES BEHEERT.

JE BENT
TENMINSTE DEELS
VERANTWOOR-
DELIJK OM DIT
ALLES NIET BELET
TE HEBBEN!
TOEN JE ME
KWAM OPZOEKEN,
DACHT IK DAT JIJ
TENMINSTE JE
VERSTAND NOG
NIET KWIJT WAS!

IK HERKEN JE NIET
MEER, VINCENT!
WAAR IS DE INTEGERE
RIDDER GEBLEVEN?



MISSCHIEN, MAAR
IK ZEG HET U:
ELEONORA LUISTERT
NAAR NIEMAND.
NOCH NAAR MIJ,
NOCH NAAR
IEMAND ANDERS.

U HEBT OOK UW KLEINE GEHEIMPJES! HEBT U
UW STEENHOUWER, PIERRE, NIET GEVRAAGD
U OP DE HOOGE TE HOUDEN VAN ALLES?
EN VOORAL... OVER HET AVONTUUR VAN
PETRONILLA EN DE VERMANDOIS?



BENT U ZO SMETTELOOS
ALS U BEWEERT? U WIST HET
OOK, SUGER! IK WAS ZEKER
DAT U ZOU HANDELEN... DUS
WELKE ZIJDE HEBT U PRECIES
GEKOZEN IN HEEL DEZE ZAAK?

U BEGRIJPT ERG GOED
WAT IK BEDOEL!



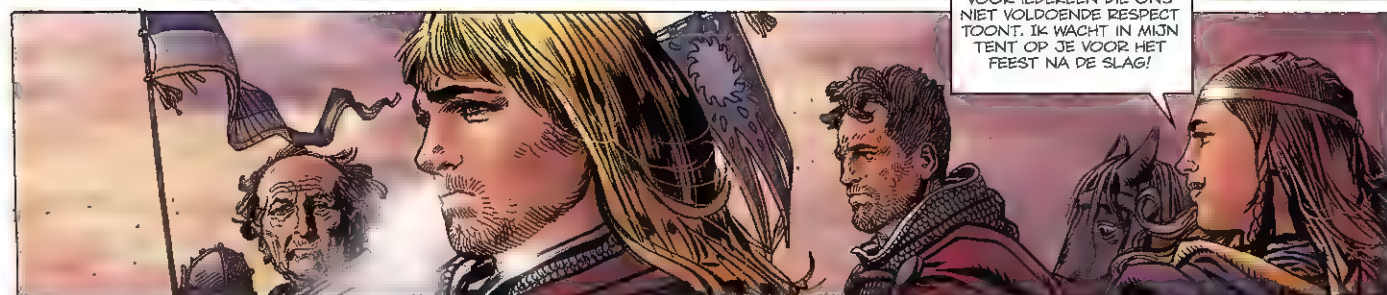
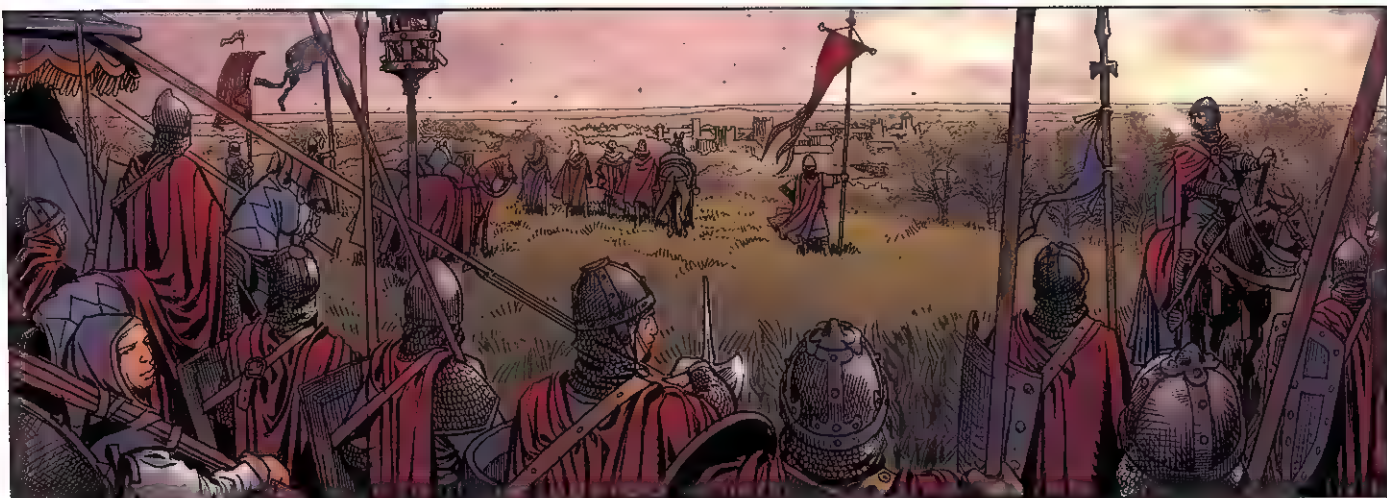
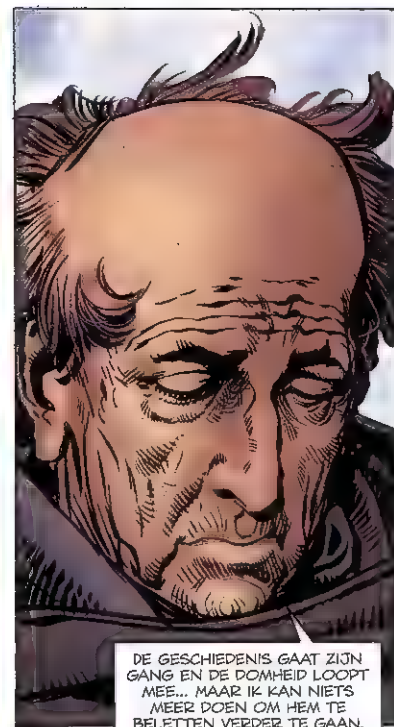
GA DUS OP JE ARMZALIGE
LAUWEREN RUSTEN! GA
DE BRAVE RAADSHEER
SPELEN, ZOALS ALTIJD.
ALLEMAAL OM TERUG
AAN HET HOF TE
RAKEN, NIETWAAR?!

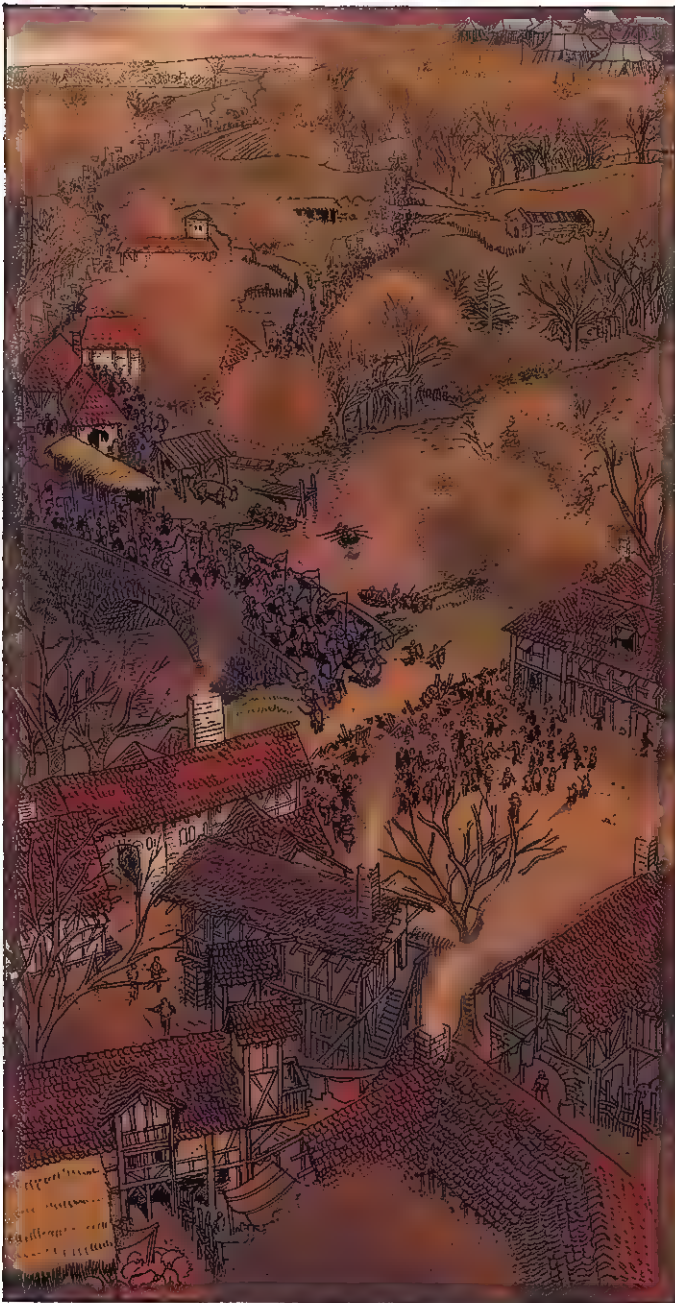
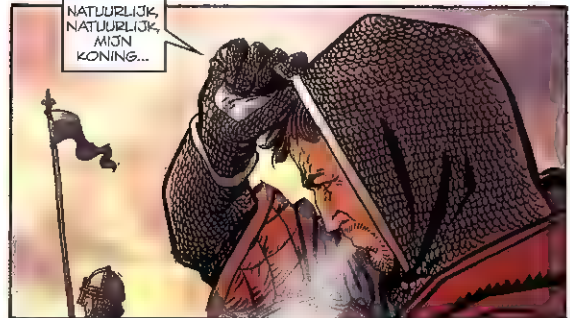
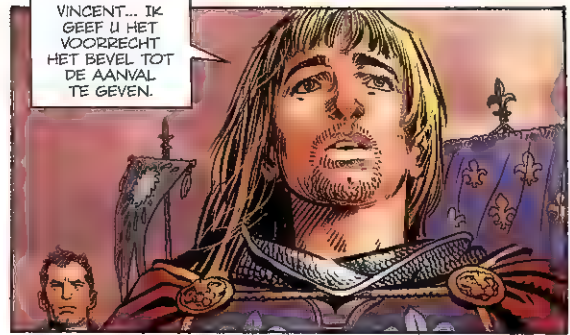


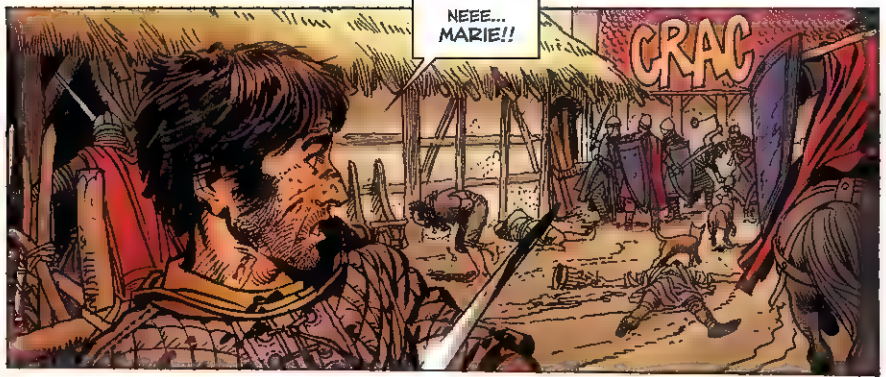
LODEWIJK!
MAJESTEIT,
ALSTU-
BLIEFT!

SUGER!
U HIER!

WIL JE DAT IK
HEM TERUG
NAAR SAINT-
DENIS STUUR,
MIJN LIEFSTE?







NEEE...
MARIE!!



HA, HA! WAT
EEN MOOI
TAFEREELTJE!...



SMERIGE
BRUTEN, LAAT
ZE MET R...
AAARGLL!



ANTOINE!
NEEEE...
ANTOINE...

HÉ, HÉ!
BEDANKT,
RIDDER! NU
IS HET ONZE
BEURT...



KOM... EN JIJ,
VROUW, HOU OP
MET KRIJSEN!
WE BEGINNEN
MET DE WIJN...
VOOR WE HAAR
PROEVEN...



WAT EEN GENOT!
PURE WELLUST.
EEN ZOETE
NECTAR ALS
WRAAK, NIET?



JEAN, MIJN
KLEINTJE,
WAAR BEN
JE?

VLUG! IN
DE KERK...
DAT IS ONZE
LAATSTE
HOOP!



DIE IDIOTEN
SLOTEN
ZICHZELF OP!

AAAH!



MA...
MAMAAAAA...



JEAN,
MIJN
KLEINE
JEAN...

NEEE...
LAAT HAAR!



IK KO...
AGAAARGL!

HOER,
SMERIGE
TEEF!



MIJN GOD,
ARME STEEN-
HOUWER!
WAT NU?

LUISTER LIEVER
NAAR... WAT IK JE
MOET ZEGGEN...
IK HEB NOG
WEINIG TIJD...



SUGER... HIJ IS HET... DIE
DE GRAAF VAN TOULOUSE
WAARSCHUWDE VOOR DE
DREIGING TEGEN ZIJN
GRAAFSCHAP... HIJ DACHT...
BLOEDVERGIETEN TE
VERMIDEN... ELEONORA
TE BELETEN...

MAAR... DAT IS
NIET ALLES... HIJ
BEKOKSTOOFDE
WAT MET DE GRAAF
VAN CHAMPAGNE...



HIJ DACHT DAT... DE DREIGING VAN
DE PAUS EN DE GRAAF LODEWYK
ZOU DEN LATEN PLOOIEN EN
ER HEM Zouden TOE BRENGEN
HEM TERUG TE ROEPEN! DAT HET
ELEONORA ZOU DWINGEN HAAR
NEDERLAAG TOE TE GEVEN...



JE BEDOELT
DAT...

HET TEGENOVERGESTELDE IS
GEBEURD... DOOR DE OORLOG TE
WILLEN VOORKOMEN... HEEFT HIJ
DIE UITGELOKT! HIJ GAF ELEONORA
EEN DUWTE. HIJ IS GEK VAN
WOEDE... HIJ WEEET HET! HIJ WEEET
DAT DIT ALLES ZIJN SCHULD IS!



OOOOOOOH...



SUGER, SUGER! HOE
IRONISCH. JE SPEELDE
IN DE KAARTEN VAN
JE VIJAND! WAT
EEN ELLENDE!

EN IK... IK DEED NIETS OM
HEM TEGEN TE HOUDEN! IK
WERD MEDEPLICHTIG! MOGE
GOD ONS VERGEVEN!

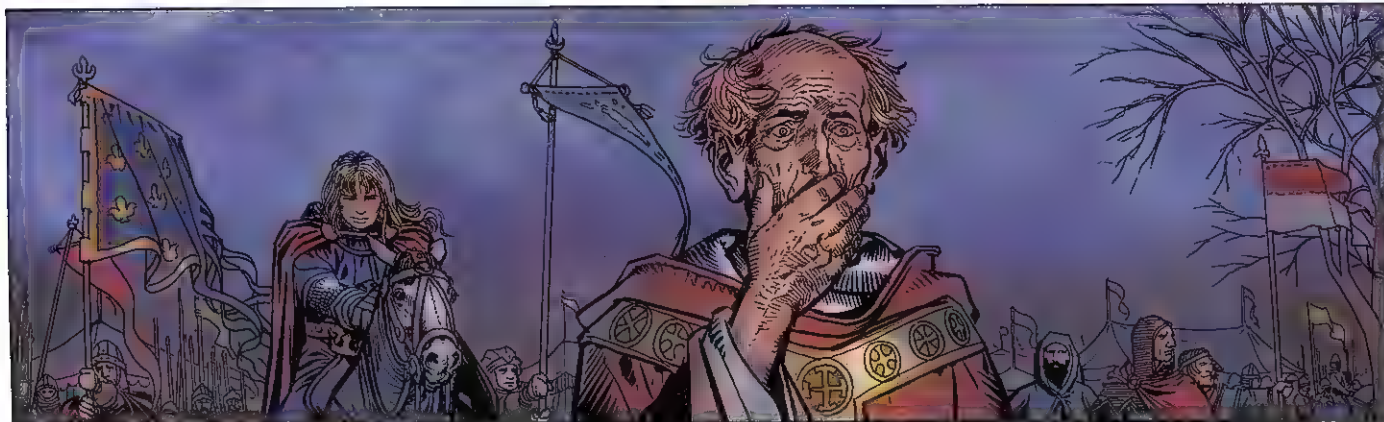
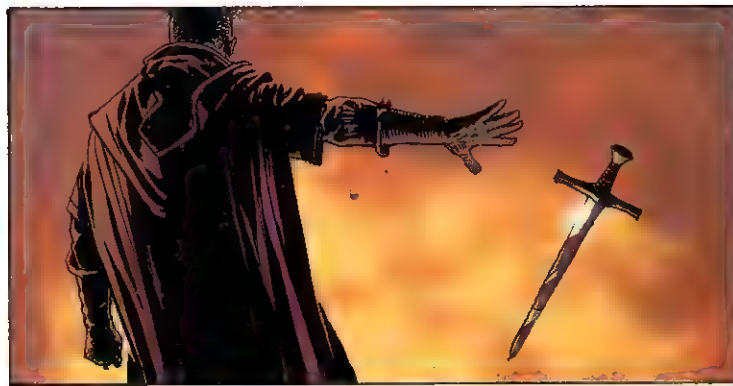


BRAAF ZIJN,
HET DUURT
NIET LANG!

GENADE!



HIJ WEZE
VER-
VLOEKT!...
ZIJ WEZE
VERVLOEKT!
ZE WEZEN
ALLEMAAL
VERVLOEKT!!



HET GEBEURDE IN VITRY-EN-
PERTHOIS, GRAAFSCHAP
CHAMPAGNE, IN HET JAAR
ONZES HEREN 1143.



IK HERINNER ME DIE
SCHEMERLUCHT, DIE LEEK TE
STIKKEN IN ROOK EN AS...

HET ROOD VAN HET VUUR
VERMENGDE ZICH MET HET
BLOED VAN ONSCHULDIGEN,
ALS EEN HOLOCAUST
IN HET DUISTER...



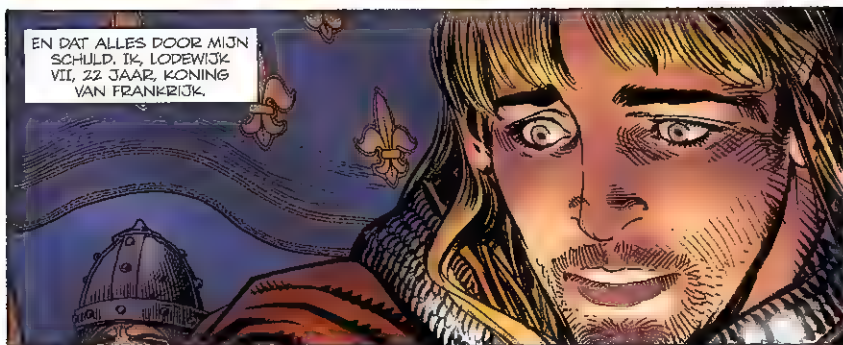
GENADE...
IN NAAM
VAN GOD,
GENADE!

GEEN SCHUL-
PLAATS MEER,
GEEN ASIEL,
GEEN GENADE.

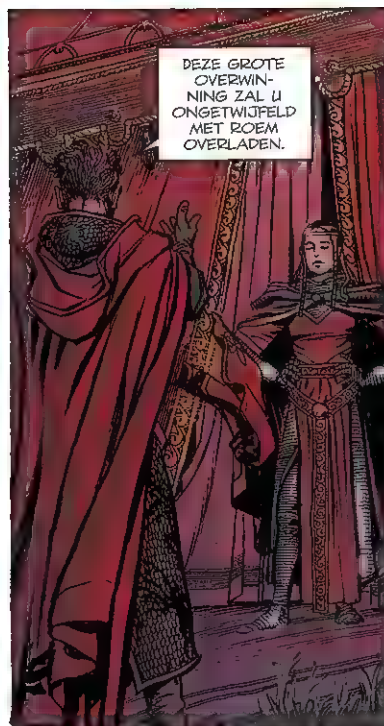
LAAT ONS
ERUIT!



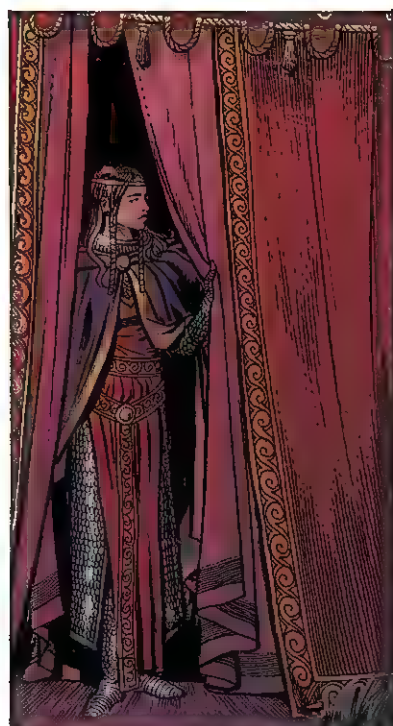
EN DAT ALLES DOOR MIJN
SCHULD. IK, LODEWIJK
VII, 22 JAAR, KONING
VAN FRANKRIJK.



DEZE GROTE
OVERWIN-
NING ZAL U
ONGETWIJFELD
MET ROEM
OVERLADEN.



WAT EEN
PRESTATIE,
MAJESTEIT!



LUISTER, LODEWIJK, DIE KREKEN
UIT DE STAD! 'S NACHTS ZUL JE
JE DIE VLAMMEN HERINNEREN,
JE ZULT DE SCHERPE GEUR VAN
VERBRAND VLEES RUIKEN... JE ZULT
AL RILLENDE WAKKER WORDEN...
ZE ZULLEN JE VOORTAAN TOT
AAN JE DOOD NAZITTEN...



VANNACHT IS JE ZIEL
VERLOREN! ZIE JE ZE
DAAR, TEMIDDE VAN
DEZE NACHTMERRIE?



ONSCHULDIGEN,
LODEWIJK! JE LIET
ONSCHULDIGEN DODEN!

EN WAAROM, MIJN
JONGE KONING?
VOOR WIE?



JE WEET VOOR
WIE, LODEWIJK VAN
FRANKRIJK!

ZIJ HEEFT JE BETOVERD!
ZE HEEFT ALTIJD AL DE
MACHT GEWILD! ZE HEEFT
TE VEEL VAT OP JE!

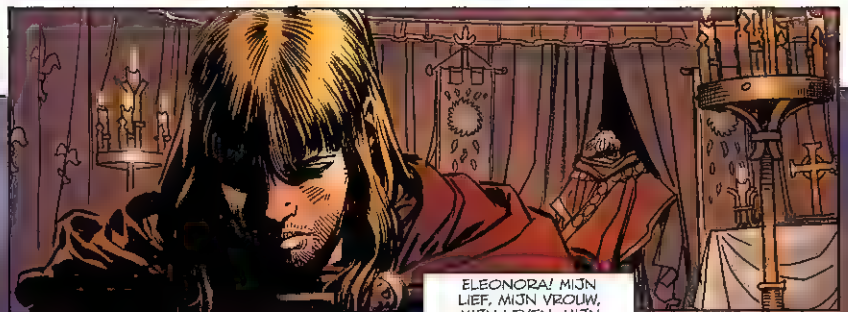
SUGER...
ALSJEBLIJFT...
LAAT ME
ALLEEN.



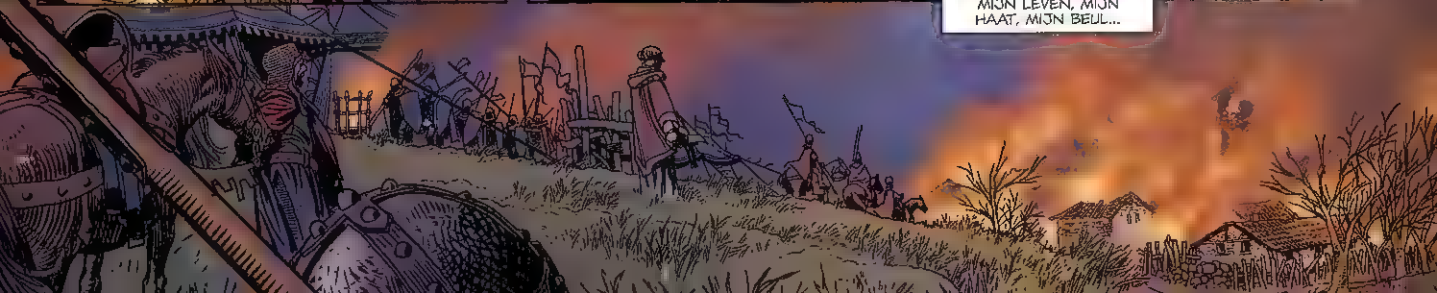
ALLEEN,
LODEWIJK?



MAAR
JE
BENT
ALLEEN.



ELEONORA! MIJN
LIEF, MIJN VROUW,
MIJN LEVEN, MIJN
HAAT, MIJN BEUL...



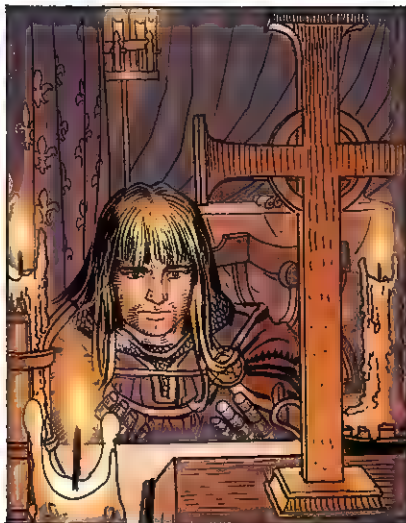
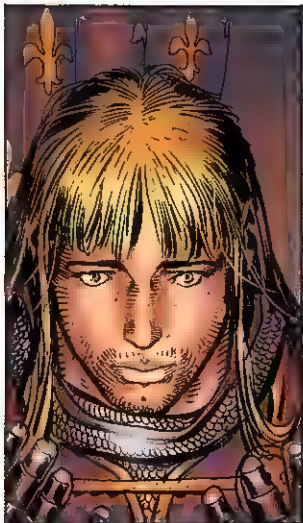


PAS OP!
NU IS HET
AFGELOPEN...
DE KERK...
ZE GAAT
INSTORTEN!

ALLES STORT IN...
REDDE WIE ZICH
REDDEN KAN!



KOFF!
KOFF!



JA... JE DEED NOOIT WAT JE ECHT WILDE...
TOCH BEN JE VERANTWOORDELIJK
VOOR WIE JE BENT, LODEWIK!

EEN VERSLAGEN MAN...
ONDERWORPEN DOOR
LIEFDE... DOOR MEKAAR
GESCHUD ALS DE AS
VAN DEZE STAD...

NATUURLIJK, SUGER. GEEF
MAAR SERMOENEN EN
HOUD DE MOOIE ROL
VOOR UZELF! WANT U
ZIT ER VOOR NIETS
TUSSEN, NIETWAAR?



OH, LAAT ME U VOOREERST
FELICITEREN, VINCENZO
DAMONTE. U DEED
SCHITTEREND WERK...

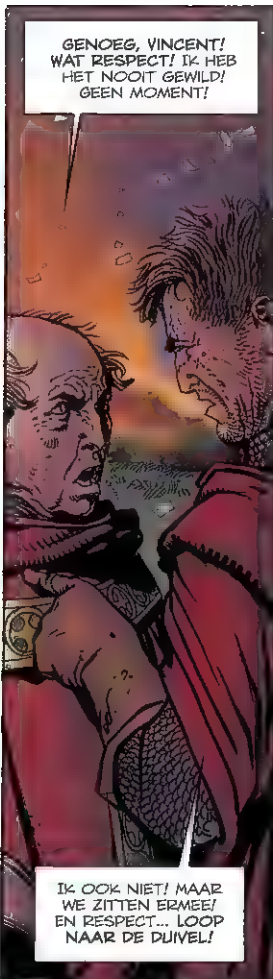
GENOEG GEKHEID. UW
VRIEND, DE STEENHOU-
WER, IS GESTORVEN...
IN MIJN ARMEN!

OH... NEE! MIJN BESTE
JEAN, MIJN GOEDE
VRIEND... NOG DROEVIG
NIEUWS... MOGE GOD HEM
IN ZIJN BARMHARTIG-
HEID ONTVANGEN...

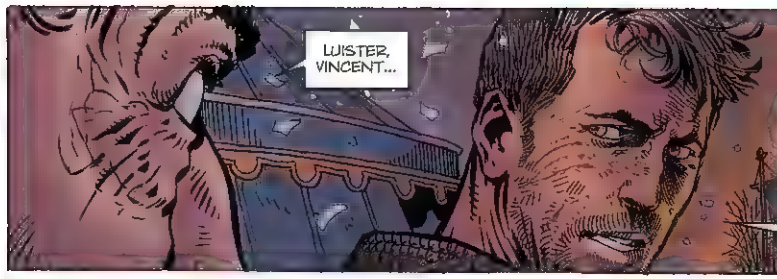


MAAR
WAT... WAT
WAREN ZIJN
LAATSTE
WOORDEN?

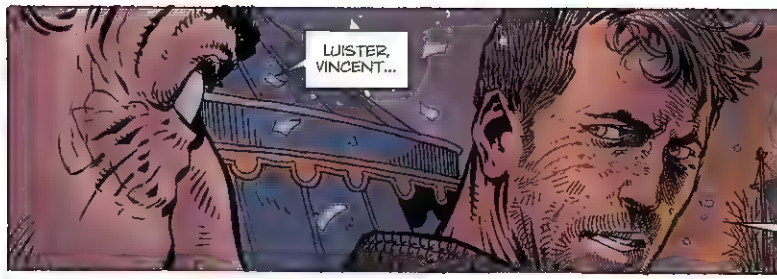
HA, HA! SUGER...
JE VALSHEID KENT
GEEN GRENZEN!



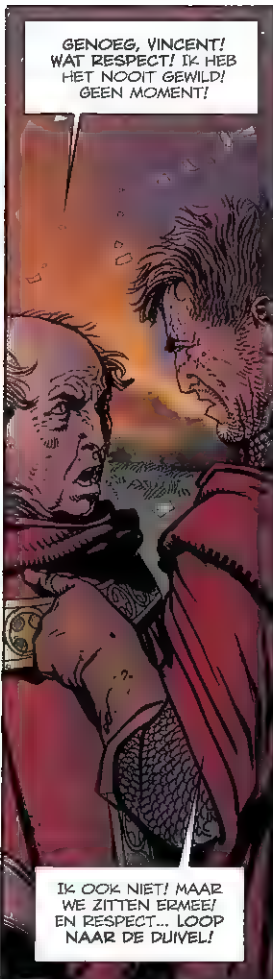
GENOEGE, VINCENT!
WAT RESPECT! IK HEB
HET NOOIT GEWILD!
GEEN MOMENT!



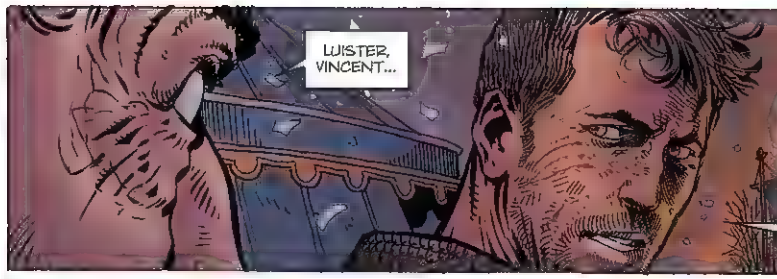
LUISTER,
VINCENT...



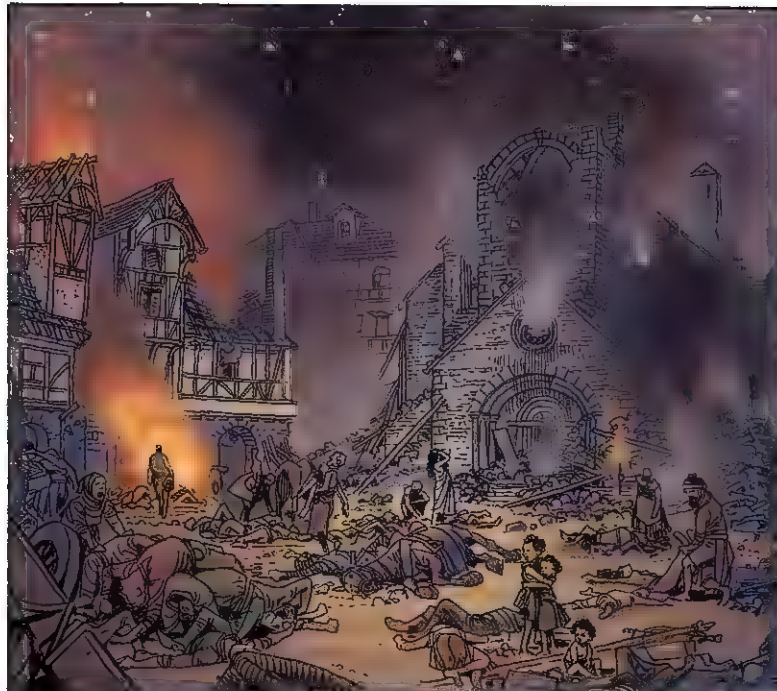
OH, WEES GERUST, ABT SUGER.
IK WIL ONZE KONING NOG NIET
MEER VERDRIET AANDOEN...
NU TOCH NIET. MAAR IK RAAD
U AAN UW MOND TE HOUDEN.
OF IK VERMORZEL U!



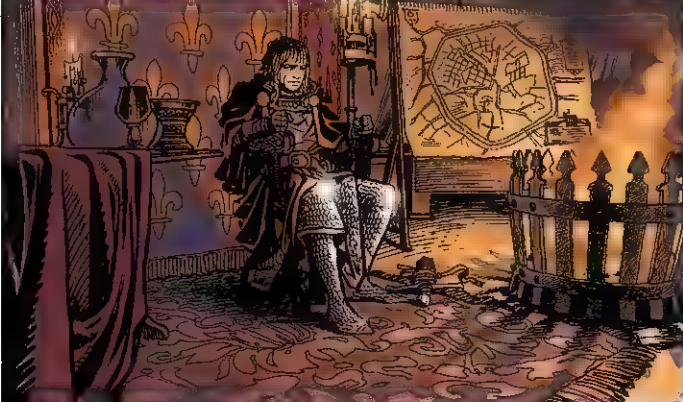
IK OOK NIET! MAAR
WE ZITTEN ERMEE!
EN RESPECT... LOOP
NAAR DE DUIVEL!



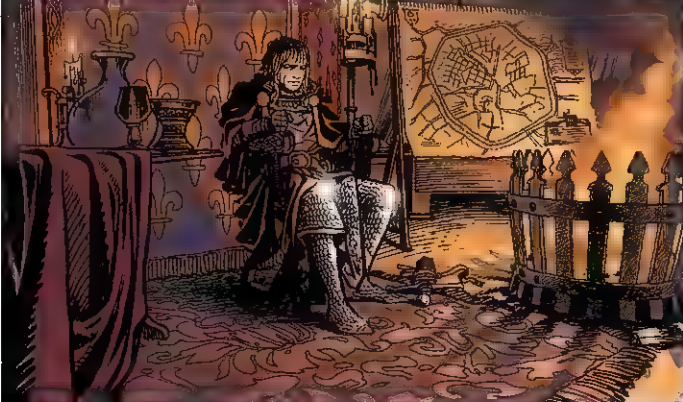
SUGER HEEFT GELIJK.
ENKELE UREN WAREN
GENOEGE. KAN MIJN
GEWETEN OOI ZO EEN
DRAMA UITWIJZEN?



MIJN GOD!... ZODRA IK
ZE ZAG, WAS IK GEK OP
HAAR... EN DAT WEEET
ZE BEST... IK, LODEWIJK
VAN FRANKRIJK...
VERLIEFDE DWAAS...



... BEGRIJPEN
HOE VER IK VAN
JE PAD BEN
AFGEDWAALD,
OH, ALMACHTIGE
HEER!



EEN MOORDENAAR VAN
VROUWEN, KINDEREN EN
GRIJSAARDS. EEN DODER VAN
ONSCULDIGEN! DAT BEN IK
GEWORDEN... EN IK MOEST
EERST DEZE STAD IN VLAMMEN
ZIEN, DEZE HELE SCHANDDAAD,
OM HET TE BEGRIJPEN...

VINCENT, BEGRIP JE NIET DAT ZIJ DE TOUWJES IN HANDEN HEEFT? DAT WE SLECHTS MARIONETTEN ZIJN IN HAAR HANDEN? DE LIEFDE VAN LODEWIJK SLEUDE HAAR MEE IN EEN STROOM WAARIN ZE ZICH WENTELT, EEN RIVIER DIE ROOD ZIET VAN HET BLOED VAN ONSCHULDIGEN!

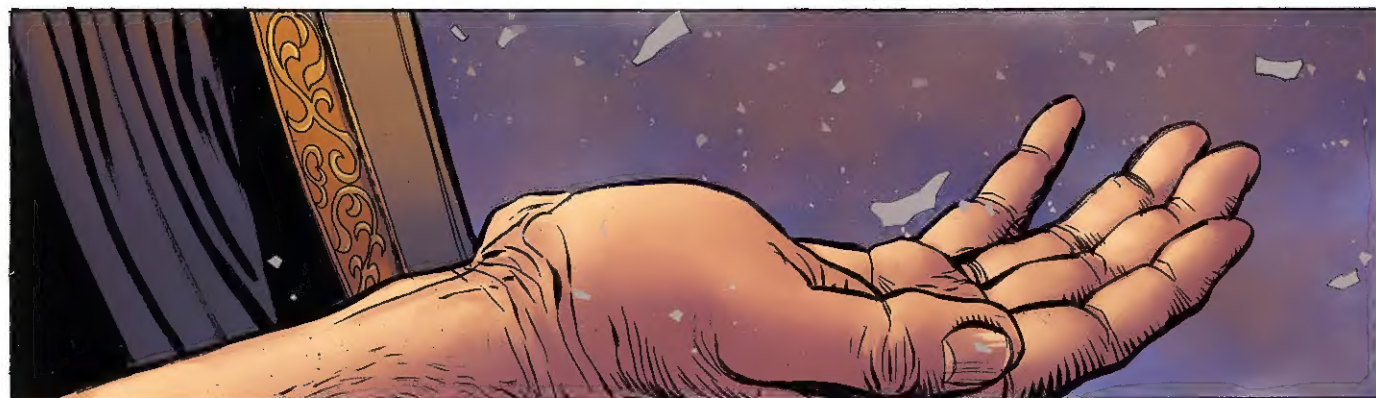
DOOR HAAR SCHULD! ELEONORA... HET BLOED VAN DE MACHT!



DEZE HERINNERING ZAL NIET UITDOVEN! LUISTER NAAR DE KREKEN VAN DE SLACHTOFFERS. ZE STIJGEN OP TOT BIJ GOD! WIJ HOREN ZE, MAAR KAN HET DAT ZE HAAR NIET BEREIKEN? JE HEBT GELIJK, VINCENT, HET IS EEN NACHTMERRIE...



...EN WE ZITTEN ER MIDDELEN IN. HIER, TEMIDDELEN VAN DE AS. WE MOGEN ONS NIET VERGISSEN: DEZE AS IS DIE VAN HET RIJK!



MIJN GOD... LODEWIJK... MAAR...

SUGER... GENOEG NU!



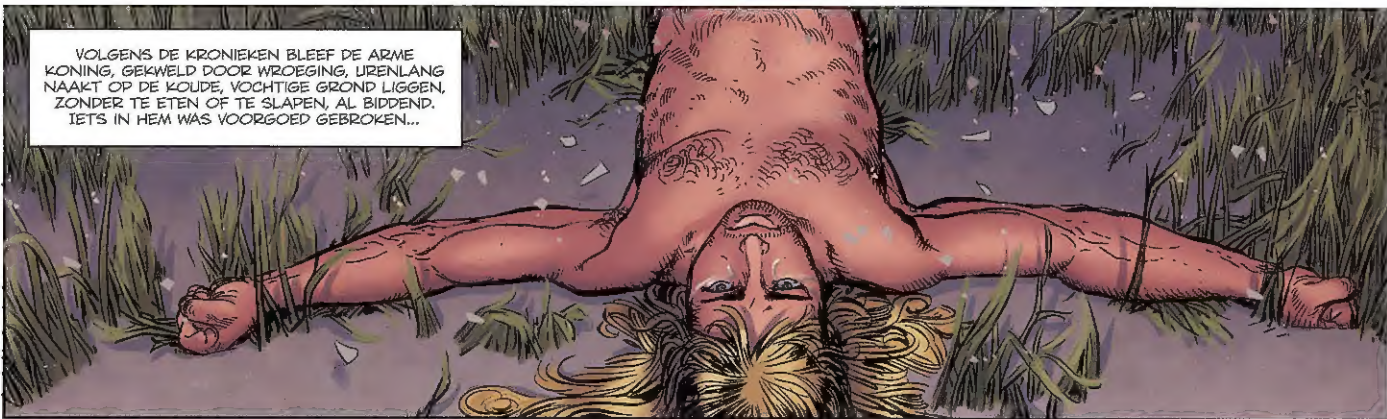
ELEONORA...



SOMMIGE WACHTEN OP DE REGEN OM NIET ALLEEN TE HUILEN...

ELEONORA! DAT ALLES VOOR JOU!

VOLGENS DE KRONIEKEN BLEEF DE ARME KONING, GEKWELD DOOR WROEGING, URENLANG NAAKT OP DE KOUDE, VOCHTIGE GROND LIGGEN, ZONDER TE ETEN OF TE SLAPEN, AL BIDDEND. IETS IN HEM WAS VOORGOED GEBROKEN...



... EN NIETS ZOU NOG WORDEN ALS VOORHEEN.

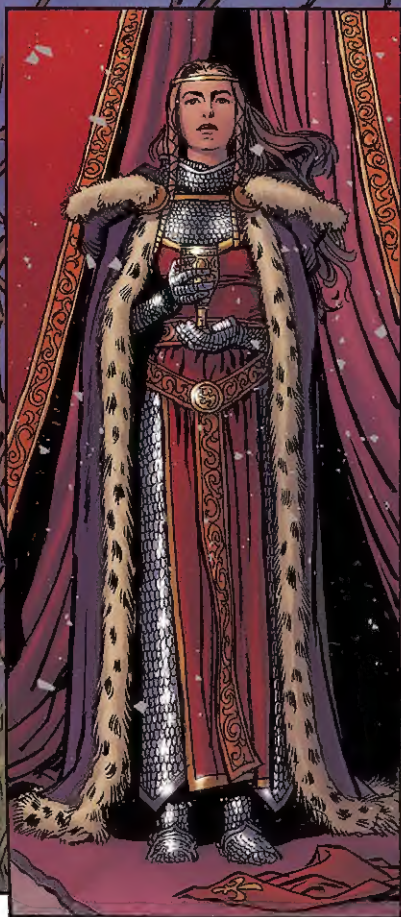


DIE NACHT MISSCHIEN WERD DE KONING OP DIE AARDE, BEZOEDELD DOOR DE ZONDE, ECHT EEN MAN... TE LAAT?...



... EN VOOR DE NIEUWE DAGERAAD, IN DE KILLE SLAAP VAN VERWACHTING, WERD HIJ OMWIKKELD DOOR HET DUISTER.

DAN KWAM UIT HET DIEPST VAN ZIJN GEDACHTEN EEN GEDICHT... EEN OUD, MOOI EN DUISTER GEDICHT.

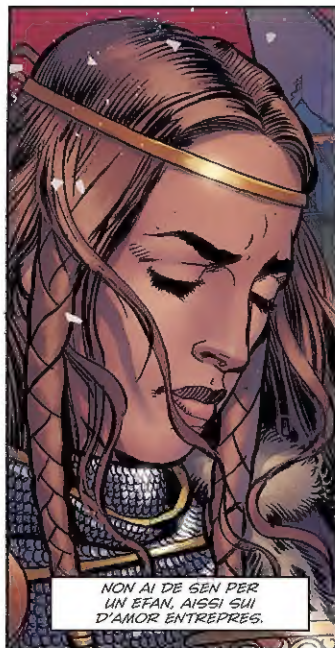


HET GEDICHT VAN DE HERINNERING.

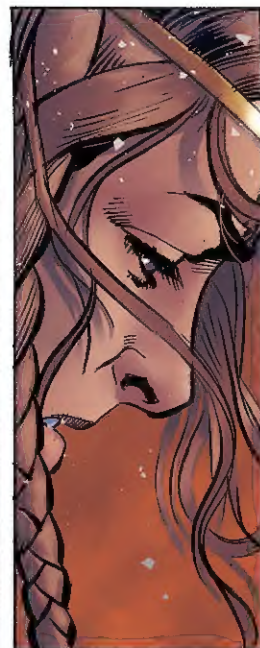
QUANT IEU LA VEY, BE M'ES PARVEN
ALS HUELS, AL MIS, A LA COLOR,
QUAR AISSI TREMBLE DE PAÏR
CHIN FA LA FUELHA CONTRAVEN.



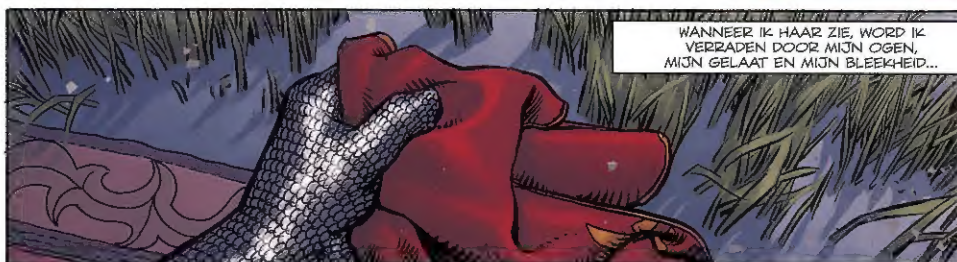
NON AI DE SEN PER
UN EFAN, AISSI SUI
D'AMOR ENTREPRES.



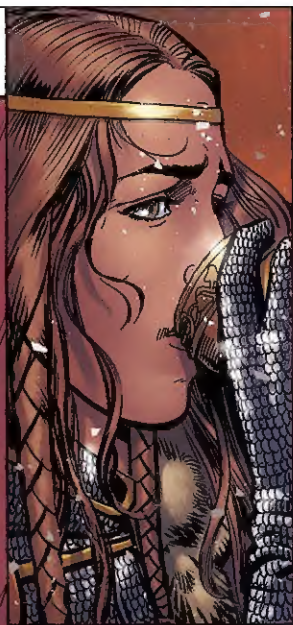
E D'OME QU'ES AISSI CONQUES,
POT D'OMN' AVER ALMORNA GRAN.



WANNEER IK HAAR ZIE, WORD IK
VERRADEN DOOR MIJN OGEN,
MIJN GELAAT EN MIJN BLEEKHEID...



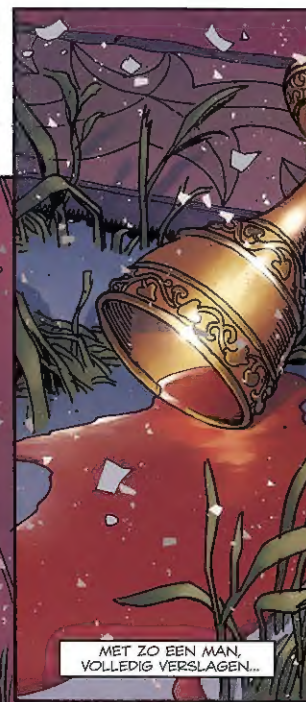
WANT IK RIL VAN ANGST ALS
EEN BLAD IN DE WIND.



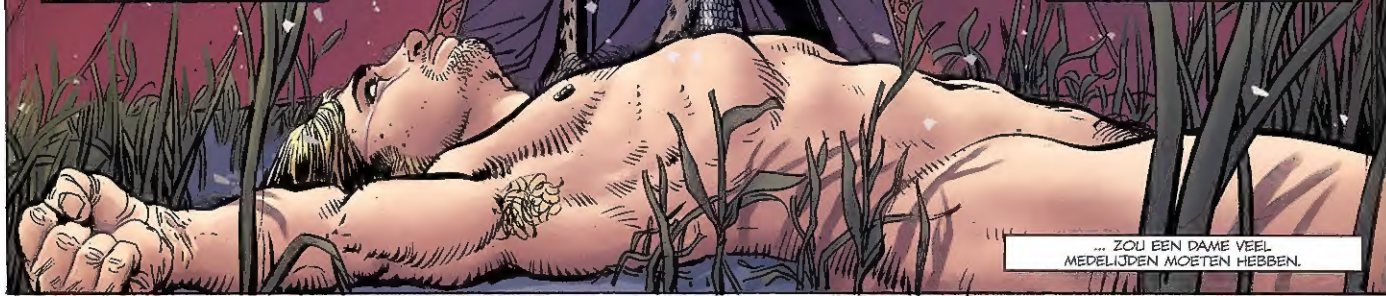
IK HEB NOG ENKEL HET VERSTAND VAN EEN KIND,
ZOZEER WORD IK DOOR DE LIEFDE GEGREPEN.



MET ZO EEN MAN,
VOLLEDIG VERSLAGEN...



... ZOU EEN DAME VEEL
MEDELIDJEN MOETEN HEBBEN.



AMBITIEUS. HANDIGE STRATEGEN.
KONINGINNEN, BURGERSVROUWEN OF VOLKSVROUWEN.
ZE DEINZEN VOOR NIETS TERUG OM HUN DORST
NAAR MACHT TE LESSEN... ZIJ ZIJN

BLOEDKONINGINNEN



ELEONORA DE ZWARTE LEGENDE

Of het nu gaat om haar « rechten » te laten gelden op Toulouse of om zich te wreken op de beledigingen van de graaf van Champagne, Alienor gaat voor niets of niemand achteruit om haar doel te bereiken...

Ook al moet ze de paus uitdagen en een excommunicatie ondergaan! In 1142 rukt Lodewijk VII, onder invloed van zijn echtgenote, op tegen de graaf van Champagne en begaat het onherstelbare. Vitry-en-Perthois wordt in brand gestoken en vrouwen en kinderen die in de kerk waren gevlucht, worden levend verbrand.

Alienor bouwt verder aan haar ongelooflijk lot.



Daedalus
gevederde kwaliteit